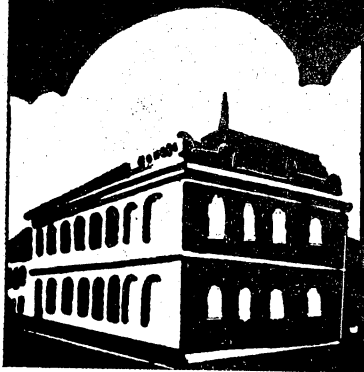

RÍM. KAT. MUŽ. UČIT. ÚSTAV
V BÁNOVCIACH N. B.

I.
VÝROČNÁ
ZPRÁVA

1934 — 1938

Radostný rozvoj slovenského školstva po štátnom prevrate so sebou niesol jemný, ale tým prenikavejší nedostatok organický. S číselným vzrastom škôl a učiteľov nekráčala súbežne, rovnomerne, charakteru škôl primerane roztriedená špecifikácia učiteľských síl. Kým cirkevné školstvo, čo do rozšírenia tried, bolo zákonom nútené, aby držalo krok s tempom rozvoja celkového, zatiaľ súčasne nebolo postarané o primeraný vzrast učiteľov, vyšších z cirkevných ústavov učiteľských. Nedostatok tento nielen že kalil radostný pocit nad rozvojom školstva, ale i zapríčinil, že učiteľský dorast mnoho ráz akoby cudzí živel prichádzal na cirkevné školy. Táto okolnosť vrhala neblahý reflex na celkový rozvoj národného školstva. Preto sa usilovali priaznivci cirkevného školstva na Slovensku rušivý moment tento odčiniť zakladaním nových cirkevných ústavov učiteľských na základe § 13. zák. čl. XXXVIII. z roku 1868. Tomuto úsiliu ďakuje svoj vznik i náš ústav.

Chodba ústavu.

Výbor Samosprávnej rím. kat. cirkevnej obce v Bánovciach nad Bebrovou dňa 14. mája 1933 sa usniesol, že zriadi rím. kat. mužský učiteľský ústav so sídlom v Bánovciach nad Bebravou a vezme na seba záväzok postarať sa o zaokrytie osobného a vecného nákladu, potrebného k udržiavaniu tohto ústavu, ktorý započne svoje účinkovanie školským rokom 1933/34. Rozhodnutie toto Biskupský úrad v Nitre, ako nadriadená cirkevná vrchnosť školská, svojim prípisom č. 1004/33 zo dňa 23. mája 1933 s radosťou vzal na vedomie, schvaľujúc šľachetnú snahu Samosprávnej rím. kat. cirkevnej obce v Bánovciach nad Bebravou zabezpečiť školský dorast učiteľský, presiaknutý duchom náboženským.

Výborom Samosprávnej rím. kat. cirkevnej obce v Bánovciach nad Bebravou poverený predseda dr. Jozef Tiso, dekan-farár, ako ustanovený riaditeľ ústavu, na základe rozhodnutia výboru podal žiadosť na Ministerstvo školstva a národnej osvetly v Prahe, aby zriadenie ústavu vzalo na vedomie, poľažne k jeho zriadeniu dalo svoj súhlas. Ministerstvo škol. a národ. osvetly výnosom zo dňa 17. júna 1933 č. 724/33-II/2 požiadalo Samosprávnú rím. kat. cirkevnú obec o zistenie, kde bude novozriadený ústav umiestnený, ako bude vybavený učebnými pomôckami a aká bude kvalifikácia učiteľských síl, ktoré budú na ňom vyučovať.

Zástupcovia rím. kat. Samosprávnej cirkevnej obce v Bánovciach nad Bebravou v prítomnosti zástupcu Referátu Mšano v Bratislave, prof. dr. Václava Janoucha dňa 28. júna 1933 výnos Mšano učinili predmetom jednania. O umiestnení ústavu zistilo sa toto: Ústav bude umiestnený v budove na rohu Štefánikovho námestia a Farskej ulice, ktorá je vlastníctvom Samosprávnej rím. kat. cirkevnej obce v Bánovciach nad Bebravou a ktorú táto trvale a bezplatne prepúšťa do úžitku novému ústavu. Budova bola uznaná za vhodnú, lebo v páde potreby môže byť nadstavbou zväčšená o druhé poschodie.

Ďalej bolo zistené, že Samosprávná rím. kat. cirkevná obec v Bánovciach nad Bebravou, ako udržiavateľ ústavu, predbežne nemá pre ústav žiadnej z predpísaných knižníc a sbierok, ale sa zaviazala, že zabezpečí riaditeľstvu každoročne taký obnos, koľko bude treba, aby ústav mohol byť vybavený potrebnými knižnicami a učebnými sbierkami. Samosprávná rím. kat. cirkevná obec v Bánovciach nad Bebravou sa zaručila, že ústav bude vybavený učiteľskými silami s takou kvalifikáciou, aká je predpísaná na ústavoch štátnych, t. j. profesormi, aprobovanými na stredné školy.

Dňa 12. augusta 1933 prehliadku budovy previedol min. radca Mšano v Prahe dr. Rudolf Neuhöfer. Po tomto jednaní

Samosprávna rím. kat. cirkevná obec v Bánovciach nad Bebr. čakala rozhodnutie Mšano, aby ústav mohol započat svoje účinkovanie. Mšano výnosom zo dňa 22. augusta 1933 č. 81.023/33-II oznámenie Samosprávnej rím. kat. cirkevnej obce v Bánovciach nad Bebr. o zriadení učiteľského ústavu nevzalo na vedomie, takže Samosprávna cirkevná obec dňom 1. septembra 1933 nový ústav neotvorila.

Proti zamietavému rozhodnutiu Mšano podala však sťažnosť k Najvyššiemu správ. súdu v Prahe. Mšano v Prahe výn. zo dňa 3. mája 1934 č. 34.963/34-II/2 oznámilo Najvyššiemu správne mu súdu v Prahe, že týmto svojim výnosom zrušuje sťažnosťou napadnutý svoj výmer a oznámenie Samosprávnej rím. kat. cirkevnej obci v Bánovciach nad Bebr. o zriadení rím. kat. mužského ústavu učiteľského v Bánovciach nad Bebr. dňom 1. septembra 1934 berie na vedomie, v dôsledku čoho sťažnosť stala sa bezpredmetnou.

Referát Mšano v Bratislave výnosom zo dňa 28. mája 1934 č. 18.878/II-34 upovedomil Samosprávnú cirkevnú obec v Bánovciach nad Bebr. o rozhodnutí Mšano v Prahe zo dňa 3. mája 1934 č. 34.963/34-II/2, že vzalo na vedomie oznámenie zo dňa 16. marca 1934 o zriadení rím. kat. mužského učiteľského ústavu v Bánovciach nad Bebr. dňom 1. septembra 1934, čím ústav stal sa skutkom a ako ústav s právom verejnosti započal svoje účinkovanie otvorením 1. ročníka.

Riaditeľstvo ústavu zakúpilo cenné zbierky prírodopisné, fyzikálne a chemické od Rím. kat. piaristického gymnázia v Prievidzi a na 23. augusta 1934 vypísalo prijímaciu skúšku do I. ročníka a zostavilo profesorský sbor. Záujem o ústav bol veľký. Žiaci takmer z celého Slovenska sa uchádzali o prijatie do ústavu a to nielen v prvom roku otvorenia ústavu, ale i v nasledujúcich rokoch, keď sa ústav postupne každý rok o ďalší vyšší ročník rozširoval.

V školskom roku 1937/38 bol ústav úplne dobudovaný, profesorský sbor kompletný a najvyšší ročník podrobil sa prvým skúškam dospelosti. Vybudovaním moderného internátu, v ktorom sú chovanci, mimo rodičovského domu bývajúcí, umiestnení, stal sa ústav úplne dobudovaným. Len na tomto vývojovom stupni predstupuje ústav pred širšiu verejnosť vydaním prvej svojej tlačenej školskej zprávy, aby dokázal svoju životaschopnosť.

Ďakujeme Bohu za pomoc nám poskytnutú, dobrodincom za podporu nám udelenú a sľubujeme, že pomocou Božou pričínime sa k tomu, aby náš ústav vychovával učiteľov, oddaných Bohu, cirkvi a národu.

Riaditeľstvo.

Prof. Joz. Kováčik:

Zoologicko-botanická zvláštnosť v okolí Bánoviec nad Bebr.

V júni v školskom roku 1935-36 som sa snažil, aby žiactvo nášho ústavu využilo cenne svoju školskú vychádzku na rozmnoženie svojich poznatkov prírodopisných a všeobecne hospodárskych. Postaral som sa, aby sme mali možnosť prezrieť si jedinú farmu bobrov v ČSR. Sorganizoval som exkurziu, ktorá vyvolala veľkú pozornosť ako v radoch žiactva, tak i v radoch učiteľstva, ktoré sme v tomto čase pozvali na spoločnú prehliadku tejto cennej rarity.

Bobor je zvieratá, ktoré sa u nás nevyskytuje, iba v sporánanej farme. V tomto článku načrtnem všetky okolnosti, súvisiace s ekológiou tohoto zvierata a zmienim sa bližšie i o farme, nachádzajúcej sa neďaleko Bánoviec nad Bebravou. Bobor je savец. Patrí do skupiny hlodavcov. Je to skupina, ktorá má štyri vymreté a dve žijúce podskupiny. Celkový vzrast a podoba bobra je neobyčajná. Vyvinutý samec dosahuje dĺžky od 70—90 cm. Vysoký je asi 30 cm. Hlavu má krátku, v tyle širšiu ako v predu, na vrchu je plochá, nos tupý. Hlava je s trupom spojená krátkym, ale tlstým krkom. Chrbát má silný a vypuklý. Nohy má krátke, ale silné. Zadné sú dlhšie ako predné a sú opatrené plávacou blanou. Chvost je dlhý asi 30 cm, široký až 20 cm, na mieste, kde vyrastá z tela, je porastený srstou, ďalej je pokrytý šupinami. V prvých dvoch tretinách je tlapkavý, na konci je zaokrúhlený. Farba srsti je tmavogaštanová, pod bruchom jasnohnedá. Chrup bobra sa vyznačuje veľmi silnými rezákmi, ktorými ustavične hľadá rozličné predmety. Zadné stoličky sú rovnako veľké. Špičiakov nemá. Na hlave má malé oči a krátke uši.

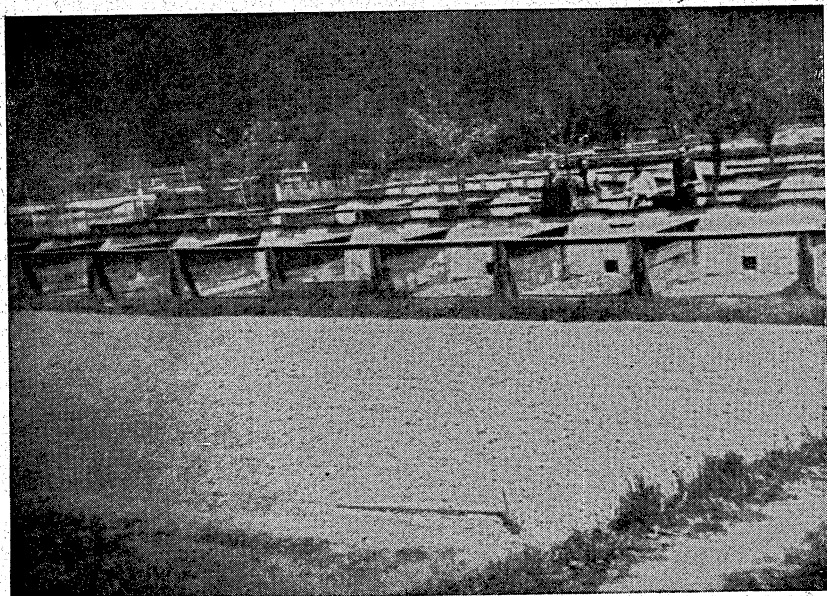
Bobri žijú popárene. Len na tichých miestach tvoria väčšie-menšie rodiny.

Žijú podobne ako vydry. Ich obytnými miestami sú brlohy, vyhrabané v zemi. Ak majú dobré životné podmienky, stavajú t. zv. bobrie hrady. Tieto bobrie hrady skladajú sa z dvoj- až trojmetrových palíc, konárov, ktoré sú bez všetkého umenia poukladané na kopy a pokryté kôrami, ktoré bobri ohlodajú so stromov. Vchod do hradu je pod vodou, ale hrad sám je

nad vodou. Podobá sa mravenisku. V hradoch bobri obyčajne nebývajú. Ale nastahujú sa do nich, ak stúpa hladina vody a ak im hrozí nebezpečenstvo. Hrady im slúžia aj ako zásobárne, ukrývajú do nich nahromadenú potravu.

Bobri sa rozmnožujú pomerne dosť rýchle. Mladé majú dva razy do roka. Pária sa vo februári a v marci. Mladé prídu na svet až po šiestich týždňoch a býva ich až dvanásť. Žijú vo vode už od prvej hodiny. Ak sa stane, že mláďatá prídu na svet v jeseni, samicke ich obyčajne požere.

Bobor je užitočné zviera. Cenná je z neho najmä kožušina. Z jeho mäsa najmä chvost slúži za pochúťku. Ale najviac si ceníme bobra z ohľadu lekárskeho. Zo žliaz, umiestených pod koreňom chvosta po oboch stranách pohlavných ústrojov, vyteká tekutina, zvaná castoreum, ktorá sa používa v lekárnictve. Castoreum je farby pečienkovej, chuti horkastej a neobyčajne prenikavej, nie veľmi príjemnej vône. Rozoznávame niekoľko-
rakové castoreá a to: castoreum americanum, c. sibiricum, c. moscoviticum, c. russicum, c. europaeum a i. Z castorea je najdôležitejší bledožltý voňavý olej. Castoreum je liečivý prostriedok. Používa sa na liečenie hysterických záchvatov, proti nervozite a proti nemociam, prichádzajúcim po únave.

Pohľad na farmu bobrov.

Bobrovi obecnému podobá sa bobor kanadský (*Castor canadensis*) svojim ústrojenstvom a spôsobom života. Odlišuje sa však od neho tým, že jeho hlava je úzka a obličajová časť okrúhlejšia. Aj sfarbenie chrbáta je tmavšie a usporiadanie žliaz, z ktorých vylučuje tekutinu (*castoreum*), je odlišné. Tento bobor žije v Sev. Amerike a to na Aljaške, v Kanade, v Kalifornii, v Texase, na Floride a v Mexiku. Bobri, ktorí žili v prostred miocénu a pliocénu, mali ešte jednu zvláštnosť, ktorou sa líšili od bobra obecného. Ich stoličky mali dva korene, kdežto stoličky teraz žijúcich bobrov majú len jeden koreň. Domovom Bobrov je Argentína. Teraz rozoznávame bobra obecného a kanadského. Bobor obecný (*Castor fiber*) žije v Európe a v Ázii medzi 30°—69° severnej šírky. Miesta jeho výskytu nie sú roztriedené nejako pravidelne, práve naopak, žije roztratené. V Nemecku sa nachádza v krajoch, rozprestierajúcich sa pozdĺž rieky Labe a jej prítokov, medzi Wartburgom a Magdeburgom a na západe pri rieke Rhone. V Rusku žije pri rieke Dnepr, pri Volhe a v Poľsku pri Visle. Azda najviac bobrov sa nachádza v severnej a strednej Sibírii, hlavne pri Obe a pri ústiach riek, vlievajúcich sa do Kaspického jazera. Žije tiež v Mezopotámii a na ostrove Kube. Kedysi bol zastúpený i v Maďarsku pri Dunaji a Tise, dnes je tam vzácnosťou. V minulom storočí pestoval bobrov v Česku istý súkromník. Ale pre nepriaznivé podmienky mu vyhynuli. V dávnych časoch bolo mnoho bobrov aj na Slovensku, o čom svedčia mnohé názvy miest a obcí. Žili najmä na severnom Slovensku. Obce, ktoré o tom svedčia, sú: Bobrov (okr. Námestovo — 1100 obyvateľov, bývalé stredisko oravského ľanového domáceho priemyslu), Bobroveček (okr. Lipt. Sv. Mikuláš, 3300 obyvateľov), Bobrovec (okr. Lipt. Sv. Mikuláš, 1400 obyvateľov) a Bobrovník (okr. Lipt. Sv. Mikuláš, 350 obyvateľov).

Dnes sa nachádzajú bobri na Slovensku na Kulháni, kde ich chovajú na panstve Stummerovcov. Kulháň sa nachádza v okrese Bánovce nad Bebravou. Leží severozápadne od okresného mesta, pod vrchom Inovcom a je od nich vzdialený asi 15—18 km. Fakt, že tam chovajú bobrov, nám pripomína, že Kulháň leží v pásme, ktoré má podmienky, potrebné pre ich život. Na Kulháň priniesli bobrov z Nemecka. Farmu založili pred ôsmimi rokmi. V roku 1936 bolo tam 400 kusov. Pre nepredvídané prekážky sa zmenšil ich počet a teraz ich je 135 kusov. Spôsob života je obdobný, ako u bobrov, žijúcich voľne. Mladé majú dva razy do roka v počte od 3—12 kusov. Každá rodina má oddelené miesto, kde žije. Po celej farme sú podelené priehradky, v ktorých každý pár má svoju búdku, v ktorej máva mladé, nejaký kus zeme a plytké koryto, napustené

vodou. Jednotlivé priehrady sú oddelené od seba betonovými múrikmi. Tieto múriky musia byť hlboko v zemi, lebo bobri radi hrabú a robia hlboké diery. Keby neboly dosť hlboko, bobri by podryli ohradu a ušli.

V zime sa im musí venovať zvýšená starostlivosť. Najmä sa musí dávať pozor na to, aby im nezamrzla voda. Ak sa objaví na vode ľad, bobri ho prelížu jazykmi a idú do vody. Keďže sú výborní plavci, zdržia sa pod vodou asi 20 minút. Ak by sa nedával pozor, aby prelizaný otvor nezamrzol, bobor by nemohol vyjsť von a zahýnul by. Preto sa im voda v zime otepluje, prípadne sa odstraňuje namrznutý ľad.

V zime ich kŕmia repou a mrkvou. V lete majú najradšej trávu a zelenú kukuricu. V poslednom čase ich kŕmia zvyškami z kokosových orechov, ktoré dodáva firma J. Schicht z Ústí nad Labom. V Severnej Amerike obľúbenou potravou bobrov je horká kôra bobrových stromov (*Magnolia macrophylla* a *Magnolia acuminata*) s veľkými listmi a krémovitými kvetmi.

Kulhán je zaujímavý aj tým, že panstvo Stummerovcov tam chová divé kozy. Domovom ich je Sardinia a Korzika. Teraz ich je tam trinásť. Tieto divé kozy sú veľmi drahé. Jeden kus cenia až na 10.000 Kč. Lenže pri rozmnožovaní sa stretajú s ťažkosťami. Panstvo skúšalo, či by ich nebolo možné rozmnožiť tak, že ich vypustí do hôr voľne. Jeden pár bol skutočne pustený na slobodu. Kozy sú však pomerne dosť krotké a preto jednu roztrhal pes a druhá sa stala obeťou pytliačkovej guľky. Práve pre ich krotkosť bude možnosť ich rozmnoženia u nás ťažká. Potravou im je v zime kukurica, ovos a repa, v lete tráva a seno.

I rastlinná ríša hostí v okolí Bánoviec nad Bebr. zvláštneho endemita. Je to *Rhus toxicodendron* L., druh, ktorý je udomácnený v južne položených krajinách Európy. Zriedka zdivočuje, zato ale vo veľkom množstve sa nachádza zdivočelá v Timoradzi, asi 17 km severne položenej obci okresu Bánovce nad Bebr.

Rhus toxicodendri patrí medzi škumpovité (*Terebinthaceae*), je kultivovaný i v Nemecku. Listy sú trojčatné, široko vajčité, skoro celokrajné. Rastlina je preniknutá jedovatým mliekom, ktoré pôsobí na kožu veľmi neprijemne. Kričky sú veľmi rozvetvené a spletené v lodyhy (stonky). Tieto majú za čerstva mliečno-šľavnaté listy 10—20 cm dlhé a polokruhle stopky. Sú trojlaločné a listy 8—15 cm dlhé, 4—10 cm široké, tenké, guľovité a do špica stiahnuté. Stredy listov majú dlhšiu stonku. Chuť je odporná. Zamieňať sa môžu tieto listy s obecným dalchynovým, alebo aj chmelovým stromom, na ktorom

sú stredné listy na stopkách. Sú na spodnej strane plstnaté a značne jemno vrúbkované.

Pri sbieraní tejto lekárnicky dôležitej rastliny treba dbať istých pokynov. Jedovaté listy sbierajme v čase kvitnutia, pričom ich nesmieme chytiť holými rukami. Listy sa opatrne odrežú nožnicami, pustia sa do siete a nechajú sa v nej sušiť na slnku. Sedem čiastok čerstvého listia dá 2 čiastky suchého. Tieto sa porežú alebo utlčú na prášok a v dobre uzavretých sklenných nádobách uschovajú. Celá rastlina obsahuje žltkastú šťavu, ktorá na vzduchu očernie, spôsobí na tele bolestné a dlhotrvajúce opuchliny, zvlášť u osôb plavovlasých. Málo je takých osôb, na ktoré by jed nepôsobil. Už i výpar tejto rastliny je jedovatý, najmä pri zamračených dňoch a po západe slnka. Štava tohoto jedu je zvláštna, lebo priťahuje kyslík zo vzduchu a premeňuje sa na čiernu, vo vode, étheru a alkaloidoch nerozpustnú látku. Listy obsahujú i kyselinu lamniovou. Táto sa nedá extrahovať zo suchých listov.

Vo väčších dávkach pôsobí ako silné narcoticum, veľmi jedovate, pôsobí telesné bolesti, nevoľnosť, závrat, alebo kŕče. Najlepší lekári hovoria, že je to veľmi neistý liečebný prostriedok. Použili ho v dávkach 0.1—0.2—0.3 u reumatizmu.

Naše Slovensko je bohaté na rozličné typy živočíšstva a rastlinstva. Škoda, že je dosiaľ tak málo preskúmané našimi domácimi pracovníkmi v obore zoológicko-botanickom. Iba meno Joz. Ludovíta Holubyho (1836—1923) získalo si ohlas i v zahraničí. Po stránke zoológicko-botanickej on poznal najdôkladnejšie bývalé stolice ako Nitriansku, Trenčiansku, Turčiansku a Bratislavskú. Snažme sa i my nasledovať činy tohoto muža na poli prírodovedeckého skúmania a majme vždy na mysli vodčiu myšlienku jeho, že rozvoj prírodných vied prispieva i k zlepšeniu národohospodárskeho života občanov. A vtedy ak budú silní občania, bude silný i štát.

Zprávy za školský rok 1934/35-1937/38.

A. Profesorský sbor

V školskom roku 1934-35.

V sbore účinkovali:

1. Dr. Jozef Tiso, riaditeľ, Nb, učil Nb I₂, spolu 2 hod. týždenne.

2. Alojz Cvacho, doč. prof., PZ., učil P I₂, Z I₂, M I₄, Ch I₂, K I₂, T I₂, spolu 14 hod. týždenne. Triedny prof. v I. roč., správca sbierok prírodopisných, zeme-dejepisných, fyz.-chemických a telocvičných.

3. František Dérer, supl. prof., Čs Fr, učil Čs I₇, D I₃, N I₂, Kp I₁; spolu 13 hod. týždenne. Správca sbierok prof. a žiakovskej knižnice.

4. Alfonz Vojták, výpomocný učiteľ hudby, učil Sp I₂, H I₂, Kl I₂, spolu 6 hod. týždenne. Správca sbierok hudobných. Zriadenec: Štefan Kršteňanský, výpomocný školník.

V školskom roku 1935-36.

A. Zmeny v školskom roku 1935-36:

Zo sboru vystúpili: 1. Alojz Cvacho, doč. profesor.

2. Alfonz Vojták, výpomocný učiteľ hudby.

Do sboru vstúpili: 1. Alojz Šmíd, doč. profesor.

2. Jozef Kováčik, supl. profesor.

3. František Touschek, výpomocný učiteľ hudby.

B. Stav sboru koncom školského roku 1935-36:

1. Dr. Jozef Tiso, riaditeľ, Nb, učil Nb I₂, II₂, spolu 4 hod. týždenne.

2. František Dérer, supl. prof., Čs Fr, učil Čs I₇, II₇, N I₂, N I₂, spolu 18 hod. týždenne. Triedny v II. roč., správca sbierok prof. a žiakovskej knižnice.

3. Jozef Kováčik, supl. prof., (P) Z, učil P I₂, II₂, Z I₂, II₂, D I₃, II₃, T I₂, II₂, spolu 18 hod. týždenne. Triedny prof. v II. roč., správca sbierok prírodopisných, zeme.-dejepisných a telocvičných.

4. Alojz Šmíd, doč. prof., MF, učil M I₄, II₃, Ch I₂, F I₂, II₂, Pd II₃, K I₂, II₂, Kp I₁, spolu 19 hod. týždenne. Správca sbierok fyz.-chemických, matematických a kresliarskych.

5. František Touschek, výpomocný učitel hudby, učil Sp I₂, II₂, H I₂, II₂, Kl I₂, II₂, spolu 12 hod. týždenne. Správca sbierok hudobných.

Zriadenec: Maria Antalová, školníčka.

V školskom roku 1936-37.

A. Zmeny v školskom roku 1936-37:

Do sboru vstúpil: Rudolf Krušínský, supl. profesor.

B. Stav sboru koncom školského roku 1936-37:

1. Dr. Jozef Tiso, riaditeľ, Nb, učil Nb I₂, II₂, III₂, spolu 6 hodín týždenne.

2. František Dérer, doč. prof., Čs Fr, učil Čs II₇, III₅, D I₃, N II₂, III₂, spolu 19 hodín týždenne. Triedny prof. v III. roč., správca sbierok prof. a žiakovskej knižnice.

3. Jozef Kováčik, supl. prof., (P) Z, učil P I₂, II₂, III₂, Z I₂, II₂, III₂, D II₃, III₂, N I₂, P. hospod. III₁, T II₂, spolu 22 hodín týždenne. Triedny prof. v II. roč., správca sbierok prírodopisných, zeme.-dejepisných.

4. Rudolf Krušínský, supl. prof., Čs (Ph pol.), učil v prvom polroku Pd II₃, III₃, Čs I₇, T I₂, III₂, Ruč. práce III₂, v druhom polroku elementárnej met. III₂, spolu 19—18 hodín týždenne. Triedny prof. v I. roč., správca sbierok telocvičných.

5. Ján Solčáni, supl. cvič. učiteľ, definitívny učiteľ štát. ľud. školy v Bánovciach nad Bebr., praks v III. roč., v I. polroku 2 hod., v II. polroku 3 hodiny týždenne.

6. Alojz Šmíd, doč. prof., MF, učil M I₄, II₃, III₃, Ch I₂, F II₂, III₂, K I₂, II₂, III₂, Kp I₁, spolu 23 hodín týždenne. Správca sbierok fyz.-chemických a kresliarskych.

7. František Touschek, výpomocný učiteľ hudby, učil Sp I₂, II₂, III₂, H I₂, II₂, III₁, Kl I₂, II₂, Org. III₂, spolu 17 hodín týždenne. Správca sbierok hudobných.

V školskom roku 1937-38.

A. Zmeny v školskom roku 1937-38:

Zo sboru vystúpil: 1. František Touschek, výpomocný učiteľ hudby.

Do sboru vstúpili: 1. Filip Pätoprstý, supl. profesor.

2. Štefan Moyzes, výpomocný učiteľ hudby.

B. Stav sboru koncom školského roku 1937-38:

1. Dr. Jozef Tiso, riaditeľ, Nb, učil Nb I₂, II₂, III₂, IV₂, spolu 8 hodín týždenne.

2. František Dérer, doč. prof., Čs, Fr, učil Čs I₇ III₅, IV₆, spolu 18 hodín týždenne. Triedny prof. v IV. roč., správca sbierok prof. a žiakovskej knižnice.

3. Imrich Dobrovodský, cvičný učiteľ, II. odb. mešť. škol., triedny I. cvič. triedy, praks 5 hod., Ruč. práce III₂, IV₂, spolu 31 hodín týždenne.

4. Jozef Kováčik, doč. prof., P. Z., učil P I₂, II₂, III₂, IV₁, Z IV₂, N II₂, III₂ IV₂, K II₂, III₂, IV₁, P III₂, spolu 22 hodín týždenne. Triedny prof. v III. roč., správca sbierok prírodopisných.

5. Rudolf Krušínský, supl. prof., Čs (Ph pol), učil Čs II₇, Pd II₃, III₃, IV₃, P II₂, IV₂, spolu 20 hodín týždenne. Triedny prof. v II. roč., správca sbierok telocvičných a pedagogickej knižnice.

6. Augustín Martoš, cvičný učiteľ, triedny II. cvič. triedy, praks 4 hodiny, spolu 29 hodín týždenne.

7. Štefan Moyzes, výpomocný učiteľ hudby, učil Sp I₂ II₂, III₂, IV₂, H I₂, II₂, III₁, IV₁, Kl I₂, II₂, Org. III₂, IV₁, spolu 21 hodín týždenne. Správca sbierok hudobných.

8. Filip Pätoprstý, doč. prof., D Z, učil D I₃, II₃, III₂, IV₂, Z I₂, II₂, III₂, N I₂, T I₂, Pol. hospod. III₁, spolu 21 hodín týždenne. Triedny prof. v I. roč., správca sbierok zeme.-dejepisných.

9. Alojz Šmíd, doč. prof., M, F, učil M I₄, II₃, III₃, IV₂, Ch I₂, F II₂, III₂, IV₂, K I₂, Kp I₂, spolu 23 hodín týždenne. Správca sbierok fyz.-chemických, matematických a kresliarskych.

Zriadenec: Maria Antalová, školníčka.

Kronika ústavu

Mimo toho, čo bolo o založení ústavu v úvode riaditeľstva povedané, treba pripomenúť,

za školský rok 1934/35:

Prvé prijímacie skúšky sa konaly dňa 23. augusta 1934. Skúške sa podrobilo 111 žiakov, z ktorých vyhovelo požiadavkám 58 žiakov, nevyhovelo 53 žiakov. Za riadných žiakov I. roč. prijaté bolo 40 žiakov.

Riaditeľstvo zakúpilo sbierky býv. gymnázia piaristov v Prievidzi a vydalo vyše 5000 Kč.

Na zakúpenie kníh do žiakovskej knižnice a hlavne na zakúpenie potrebných učebných pomôcok k rozšíreniu kabinetu zemepisného, dejepisného a prírodopisného. Školský rok 1934/35 začal sa dňa 1. septembra, kedy bolo i Veni Sancte. Dňa 2. septembra začalo riadne vyučovanie.

Dňa 23. septembra žiaci pod vedením triedneho profesora Cvachu podnikli geografickú exkurziu do Starého hája.

Dňa 27. septembra na hodine slovenčiny profesor Dérer prehovoril o sv. Václavovi.

Dňa 12. októbra podrobili sa všetci žiaci ústavu očnej prehliadke, ktorú previedol obvodný lekár dr. Palló.

Dňa 18. okt. bola pietná spomienka na tragicky zosnulého kráľa Alexandra I. Sjednotiteľa. V hodine slovenčiny prehovoril profesor Dérer.

Dňa 21. okt. boli žiaci na prírodopisnej exkurzii v Mladom háji pod vedením triedneho profesora Cvachu.

Dňa 27. okt. ústav okázale zasvätil 16. výročie osamostatnenia našej vlasti. O 8. hodine ráno zúčastnili sa žiaci slávnostných služieb božích v miestnom farskom kostole.

Po službách božích konala sa školská oslava v budove ústavu s týmto programom: a) štátne hymny zaspieval sbor žiakov, b) hold štátnej vlajhe, c) Royovu báseň »K sviatku slobody« predniesol J. Gábor, d) slávnostnú reč o význame 28. a 29. októbra povedal prof. Fr. Dérer, e) »Kto za pravdu horí« zaspieval mužský sbor žiakov. Dirigoval výpomocný učiteľ hudby A. Vojták, f) Kréméryho báseň »Národe« predniesol Aug. Čongrády, g) »Hoj zem drahá« zaspieval sbor žiakov. Dirigoval výpomocný učiteľ hudby A. Vojták, h) Rázusova báseň »Prísaha« bola prednesená E. Markom, i) Kraskovu báseň »Otrok« predniesol Z. Körösi, j) »Hej Slováci« zaspieval sbor žiakov. Dirigoval výp. učiteľ hudby A. Vojták

Dňa 31. okt. bol žiakom pripomenutý význam sporivosti pre národný život hospodársky. V hodine slovenčiny prehovoril prof. Fr. Dérer.

Dňa 5. novembra v hodine slovenčiny prehovoril profesor Fr. Dérer o vzniku národnej hymny »Hej Slováci« a pripomenul jej vzácne 100ročné jubileum.

Dňa 27. januára žiactvo nášho ústavu sa zúčastnilo divadelného predstavenia »Strašidlo« od Fr. Urbánka, hraného na počesť 10. výročia založenia Ženskej katolíckej jednoty.

Dňa 13. februára žiactvo pod vedením prof. Déreera založilo pri ústave »Samovzdelávací krúžok Št. Moysesa«.

Dňa 6. marca prof. Cvacho v hodine zemepisu prehovoril žiakom o význame Masarykovho čl. dňa zahraničia.

Dňa 6. marca ostatné 2 vyučovacie hodiny sa venovali k oslave 85. narodenín pána prezidenta T. G. Masaryka s týmto programom:

1. Hymny spieval sbor žiakov.
2. Hviezdoslavovu báseň »Osloboditeľovi« recitoval Aug. Čongrády.
3. Slávnostnú reč o význame dňa povedal L. Mečiar, predseda študentského krúžku »Št. Moysesa«.
4. »Tečie voda...« husľové kvarteto K. Lenner, Jul. Hedera, Lad. Mečiar a Fero Vitáloš.
5. O živote pána prezidenta prehovoril Štefan Kopecký.
6. »Slovenčina moja« »Kolo Tatier čierňava«.
7. B. Smetana »Hubička« husľové kvarteto v úprave Ferry Kovárika zahrli hore spomenutí žiaci.
8. Od Šťastného báseň »T. G. Masaryk«, predniesol Joz. Gábor.
9. B. Smetana »Dalibor«, husľivé kvarteto, zahrli hore spomenutí žiaci.
10. »Kto za pravdu horí«, spieval sbor žiakov.

Dňa 7. marca zúčastnilo sa žiactvo nášho ústavu oslavy Osvetového sboru na počesť 85. narodenín prezidenta T. G. Masaryka a prispelo k oslave s 2. recitáciami a 4. hudobnými číslami.

Dňa 18. marca žiactvo nášho ústavu odohralo biblickú hru »Jozef Egyptský«, od A. Vanka z príležitosti menín riaditeľa ústavu v miestnosti »Orla«, a to: poobede pre žiakov ľudovej školy a večer pre obecenstvo. Okrem toho žiaci zaspievali niekoľko ľudových piesní.

Dňa 27. marca na hodine slovenčiny prof. Dérer spomenul žiakom 150. výročie narodenín veľkého básnika Jána Hollého a 100. výročie vydania Selanôk a Cyrilometodiády a súčasne 1050. výročie smrti veľkého slovanského apoštola sv. Metoda.

11. apríla bol pre žiakov ústavu premietaný poučný film »S kamerou pod zemou i pod morom«.

13. apríla bolo žiactvo poučené v duchu slávnosti Mieru Čsl. Červeného križa o význame dobrých kníh a časopisov, ako i o čistote skutkov a myslenia. Prehovoril prof. Dérer.

3. mája konala sa pietná slávnosť na pamiatku 16. výročia tragickej smrti nášho národného bohatiera, generála M. R. Štefánika s týmto programom:

1. Štátna hymna.

2. Preslov riaditeľa dr. J. Tisu.

3. Maria Husová: »Návrat«, recitoval Štefan Kopecký.

4. Dr. A. Záhorský: Zahájenie (Kvapík). Zahrala štud. kapela krúžku.

5. Slávnostná prednáška prof. Déreera.

6. Šneider-Trnavský: »Hľa, slietol orol« zaspieval sbor žiakov.

7. Martin Rázus: »Za hrdinom«, recitoval J. Gábor.

8. V. R. Dubský: »Večerná pieseň« zahrala štud. kapela krúžku Štefana Moysesasa.

9. Lud. Križanová: »Mŕtvemu sokolovi« recitoval Emil Marek.

10. V. R. Dubský: »V loďke«, zahrala štud. kapela krúžku Štefana Moysesasa.

11. Braňo Jamnický: »Za Štefánikom« recitoval Zolo Kőrösi.

12. V. R. Dubský: »Jará myseľ« (pochod) zahrala štud. kapela.

10. mája na hodine slovenčiny prof. Dérer pripomenul význam sjednotenia Rumunska pre Malú dohodu, najmä pre náš štát.

14.—15. mája vykonal všeobecnú krajinskú inšpekciu vrchný školský radca František Heřmanský.

20. mája v hodine prírodopisu profesor Cvacho prehovoril žiakom o význame Sviatku matiek.

7. júna na hodine slovenčiny prof. Dérer prehovoril žiakom z príležitosti 100. výročia narodenín básnika Adolfa Heyduka, o jeho diele a význame, ako i o jeho stykoch so Slovenskom.

12.—14. júna žiaci podnikli výlet do Tatier pod vedením tried. prof. a prof. Déreera.

Okrem toho žiactvo nášho ústavu zúčastnilo sa dňa 4. mája spoločnej oslavy na pamiatku výročia tragickej smrti generála M. R. Štefánika, usporiadanej Okresnou osvetovou komisiou a samo prispelo niekoľkými bodmi k dôstojnej oslave.

Školský rok 1935/36.

Prijímacie skúšky do I. r. konaly sa dňa 28. júna. Skúškam sa podrobilo 147 žiakov, z ktorých vyhovelo 67, nevyhovelo 80. Do I. ročníka prijaté bolo 37 žiakov.

Školský rok 1935/36 začal sa dňa 1. septembra 1935 vpravnými a dodatočnými skúškami.

Dňa 2. septembra bol zápis a prijímanie skúšky do vyšších ročníkov.

Dňa 3. septembra začalo sa riadne vyučovanie v ročníkoch.

Dňa 20.—21. septembra všetci žiaci šli na sv. spoveď a na sv. prijímanie.

Dňa 9. októbra bola pietná spomienka I. výročia tragickej smrti kráľa Alexandra-Sjednotiteľa. V hodine slovenčiny v I.—II. ročníku prehovoril prof. František Dérer.

Dňa 26. okt. ústav okázale oslávil 17. výročie osamostatnenia našej vlasti — Československej republiky. Oslave bola venovaná ostatná vyučovacia hodina. Program slávnosti bol tento:

1. Štátne hymny zaspieval sbor žiakov.
2. Hold štátnej zástave pod vedením prof. tel. Jozefa Kováčika.
3. Slávnostná reč o význame 28. a 30. okt. prehovoril prof. Fr. Dérer.
4. »Slovan« zaspieval sbor II. ročníka pod vedením učít. hudby Fr. Tuschka.
5. Martin Rázus: »Pantheonom« recitoval Lad. Mečiar, žiak II. ročníka.
6. »Slovenčina moja« miešaný sbor žiactva.
7. Martin Rázus: »Ó, rode prapor vžtyč«, recitoval R. Blaschke z I. ročníka.
8. »Kolo Tatier čiernava« zaspieval sbor II. roč.
9. Janko Jesenský: »T. G. Masaryk«, recitoval E. Marek, žiak II. ročníka.
10. Doslov riaditeľa dr. Jozefa Tisu.
11. »Hej Slováci« spievali všetci žiaci.

Dňa 27. okt. žiactvo nášho ústavu zúčastnilo sa oslavy, usporiadanej osvetovým sborom a samo prispelo k oslave niekoľkými bodmi.

Dňa 29. okt. bolo žiakom pripomenuté 120. výročie narodenín slovenského dejateľa, Ludovíta Štúra. V oboch ročníkoch na hodine slovenčiny prehovoril prof. Fr. Dérer.

Dňa 29. okt. popoludní podniklo žiactvo exkurziu do cukrováru v Trenč. Teplej pod vedením prof. Alojza Šmída a Fr. Tuschka.

Dňa 4. nov. bol pre žiakov nášho ústavu premietaný poučný zemepisný film »Pod južným slnkom«.

Dňa 3. decembra na hodine slovenčiny prof. Dérer pripomenul žiakom oboch tried výročie juhoslovanského národného sviatku.

Dňa 20. decembra pristúpili všetci žiaci k sv. spovedi a 21. decembra k sv. prijímaniu.

Dňa 23. januára bol pre žiakov nášho ústavu premietaný poučný film zemepisný »Čo je svet.«

Dňa 7. marca v poslednej vyučovacej hodine odbavila sa slávnosť oslavy 86. výročia narodenia prezidenta Osloboditeľa T. G. Masaryka s týmto programom.

1. Hymny.
2. »Prezidentovi« (Kazimír Horniak) predniesol Lad. Mečiar, žiak II. ročníka.
3. »Všetci sme Slovania« spieval sbor žiakov.
4. Slávnostná reč prof. A. Šmída.
5. »Prezidentovi« (J. Smrek) predniesol Štefan Kopecký, žiak II. ročníka.
6. »Hor sa Slovák« (J. Botto) spieval sbor žiakov.
7. Kto si rodom Slovák« (P. Toth) spieval sbor žiakov.
8. »Osloboditeľovi« (Hviezdoslav) recitoval P. Antala, žiak I. ročníka.
9. »Kto za pravdu horí« spieval sbor žiakov.
10. »Hej, Slováci.«

Dňa 9. III. prof. Kováčik, ako triedny I. ročníka a prof. Dérer triedny II. ročníka, prehovorili a oboznámili žiactvo s československým zahraničím, jeho významom a s vecami vystahovaleckými a kolonizačnými.

Dňa 3. apríla pristúpili žiaci k svätej spovedi a nasledujúceho dňa k svätému prijímaniu.

Dňa 7. apríla triedni profesor v ostatnej hodine vyučovacej prehovorili žiakom o Mieri Čsl. Červeného kríža a o dni zahraničia.

Dňa 20. apríla žiaci ústavu zúčastnili sa prednášky o Einsteinovej teorii princípu relativity.

Dňa 25. apríla vykonal na ústave inšpekciu odborný inšpektor kreslenia Rudolf Pros.

Dňa 4. mája konala sa pietná slávnosť na pamiatku 17. výročia tragickej smrti nášho národného bohatiera, generála dr. M. R. Štefánika.

Program oslavy:

1. Štátna hymna.
2. Mária Husová: »Návrat« recitoval Lad. Mečiar. II. roč.
3. V. Figuš-Bystrý: »Zmráka sa pôjdeme.« II. roč.

4. Slávnostná prednáška prof. F. Dérera.

5. J. Kráľ: »Hlásnik národa« recitoval Belo Stuparič, I. roč.

6. J. Botto: »Hor sa Slovák« zaspievali žiaci I. roč.

7. J. Kadavý: »Bratislava, Bratislava«.

»Bože môj, otče môj« spev. I. roč.

8. Zgúth-Vrbický: »Orol« recitoval Vil. Blaha, II. roč.

9. M. Laciak: »Bože svetov stvoriteli...« spev I. roč.

10. »Kto za pravdu horí« spev. I.—II. roč.

Dňa 5.—6. mája vykonal inšpekciu spevu a hudby odborný inšpektor Rudolf Macháček.

Dňa 16. mája vykonal očné prehliadku u žiactva okresný lekár dr. Juraj Ondrejčíka.

Dňa 16. mája žiaci boli poučení o hnutí abstinentnom a o význame triezlivosti.

Dňa 17. mája zúčastnili sa žiactvo nášho ústavu oslavy Dňa matiek a samo prispelo k dôstojnému rámcu oslavy.

Dňa 28. mája ústav okázale oslávil 52. narodeniny pána prezidenta dr. Eduarda Beneša s týmto programom:

1. Štátna hymna.

2. S. B. Hroboň: »Mládeži« recitoval Štef. Kopecký, II. roč.

3. Slávnostnú reč povedal prof. Alojz Šmíd.

4. Ján Smrek: »Meditácia« recitoval Pavel Antala, I. roč.

5. Fíguš-Bystrý: »Sľovan« spev II. roč.

6. R. U. Podtatranský: »Ó, spievaj rod môj« recitoval A. Kyselica, I. roč.

7. Miloš Ruppeldt: »Kde dom je môj«, spev I. roč.

8. Štefan Krčméry: »Národe«, recitoval A. Archel, I. roč.

9. »Hej Slováci«, — »Kto za pravdu horí«.

Dňa 28. mája bol žiakom premietaný poučný zemepisný film »Divoký náklad«.

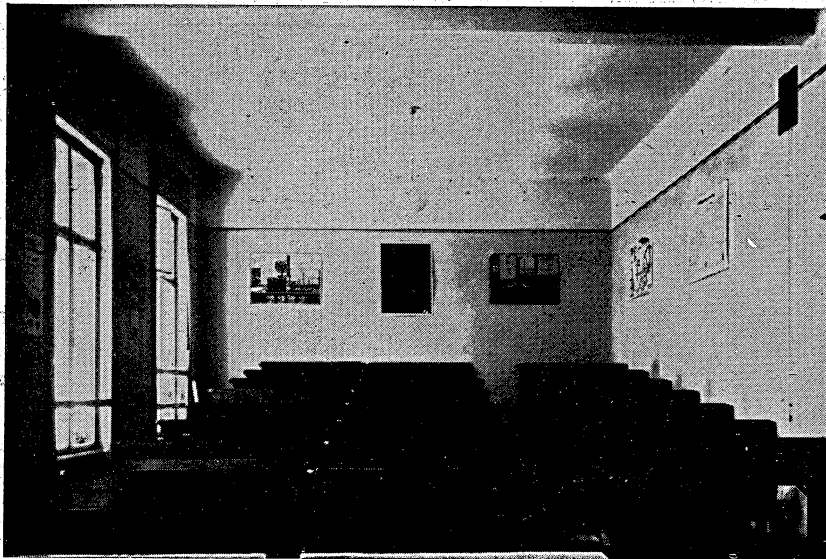
Dňa 10. júna žiaci podnikli exkurziu do Lednic. Rovného (sklárne) a ilavského pivovaru pod vedením prof. Šmída, Kováčika a Tousehka.

Dňa 23. júna exkurzia na samotu Dvorníky, na panstve Štummera, prehliadka kolonie bobrov.

Školský rok 1936/37.

Dňa 26. júna 1936 boly prijímacie skúšky do vyšších ročníkov, na základe ktorých boli do II. r. prijatí 4 žiaci a do III. r. 3 žiaci.

Dňa 27. júna 1936 boly prijímacie skúšky do I. ročníka. Skúškam sa podrobilo 148 žiakov, z ktorých vyhovel 56 žiakov, nevyhovelo 92 žiakov. Do I. roč. prijaté bolo 35 žiakov.

Fyzikálna sieň ústavu

Školský rok 1936/37 začal sa dňa 1. septembra vpravnými skúškami.

Dňa 2. septembra bol zápis a prijímacie skúšky do vyšších ročníkov.

Dňa 3. septembra začalo sa riadne vyučovanie v ročníkoch.

Dňa 5. septembra ústav okázale oslávil narodeniny J. V. Petra II., kráľa Juhoslávie. V hodine slovenčiny prehovoril v ročníku II. a III. prof. Frant. Dérer a v roč. I. prof. Rudo Krušínský.

Dňa 7. septembra pristúpili všetci žiaci ústavu k svätej spovedi a 8. septembra k svätému prijímaniu.

Dňa 24. septembra previedol očnú prehliadku na ústave dr. L. Palló.

Dňa 27. okt. ústav oslávil 18. výročie osamostatnenia našej vlasti — Československej republiky. Oslave bola venovaná ostatná vyučovacia hodina. Program slávnosti bol:

1. »Bože, čos' ráčil« zaspieval sbor samovzdelávacieho krúžku, dir. K. Kinček.

2. Slávnostná reč prehovoril Š. Kopecký, III. roč.

3. Serenáda Drdla (klavír, husle, K. Kinček a V. Adamík).

4. »Vysoko naša zástava vlaje« recitoval R. Blaschke, II. roč.

5. »Hoj, zem drahá«, zaspieval III. roč., dir. učit. hudby Tousek.

6. Husľové kvarteto: účinkoval učit. hudby Tousek a žiaci: Vitáloš, Čerhalmi a Tománek.

7. Sborová recitácia žiakov I. roč., dir. prof. Krušínský.

8. Čo čušíš...« zaspieval sbor samovzdel. krúžku, dir. Kinček.

9. Štátna hymna, zaspieval III. roč.

Dňa 28. okt. žiactvo ústavu zúčastnilo sa verejnej oslavy, usporiadanej miestnym osvetovým sborom a samo prispelo s dvoma prog. bodmi.

Dňa 30. okt. na oslavu Martinskej deklarácie žiaci nášho ústavu predstavili historickú hru od dr. Ivana Stodolu »Svatopluk« za rezie prof. Krušínského.

Dňa 7. nov. z príležitosti 125. výročia narodenín K. J. Erbena prehovoril žiakom v hodine slovenčiny v ročníku II. a III. prof. Dérer a v roč. I. prof. Krušínský.

25. novembra 1936 malo žiactvo ústavu pochodové cvičenie za vedenia profesora Ruda Krušínského.

4. decembra 1936 navštívil ústav odborný inšpektor telesnej výchovy Bohumil Tesař.

21. decembra 1936 pristúpili žiaci k svätej spovedi a 22. decembra 1936 k svätému prijímaniu. Profesori slovenčiny František Dérer a Rudo Krušínský pripomenuli žiactvu 100. výročie Kollárovej Rozpravy o literárnej vzájomnosti medzi kmeňmi a nárečiami slovanskými a tiež 100. výročie smrti A. P. Puškina.

Dňa 26. januára konalo sa pochodové cvičenie všetkých žiakov ústavu za vedenia prof. Ruda Krušínského a prof. Jozefa Kováčika. Dňa 19. februára zúčastnili sa žiaci ústavu prednášky člena amer. delegácie Matice slovenskej, Konšt. Čulena: »Život amerických Slovákov«.

Dňa 6. marca oslávil ústav 87. výročie narodenín nášho prezidenta Osloboditeľa T. G. Masaryka, a to v ostatných dvoch vyučovacích hodinách s týmto programom:

1. Štátna hymna (spievali žiaci III. roč.).

2. Hviezdoslav: »Masarykovi«, recitoval J. Prekop, III. r.

3. Dr. L. Procházka: »Mnogaja ljeta«, sborový spev, dir. S. Sabo, ž. III. r.

4. V. R. Dubský: »Of. America«, malý orchester samovzdel. krúžku.

5. M. Ruppeldt: »Oj, sláva Slavie synom«, sb. spev, dir. K. Kinček, ž. III. r.

6. »Masaryk ako študent, učenec a diplomat«, prednášal A. Congrady, žiak III. roč., ktorý prehovoril súčasne o Masarykovom dni čsl. zahraničia.

7. V. R. Dubský: »Mlyn pri potoku«, malý orch. samovzd. krúžku.

8. M. Rázus: »Ó, buďte žehnaní« recitoval F. Poloczek, ž. II. roč.

9. Beethoven—Sering—Tóth: »Obloha nebies« spievali žiaci III. roč.

10. E. Knollová: »Tatíčkovi Masarykovi« recit. J. Rúček, ž. I. roč.

11. V. R. Dubský: »Naši vojaci«, malý orch. samovzd. kr.

12. »Hej Slováci«.

Ten istý deň bolo aj v jednotlivých ročníkoch prehovorené o význame čsl. dňa zahraničia.

Dňa 9. marca prednášal L. Hrdlička, podpredseda ústredného družstva v Bratislave žiactvu III. roč. o družstevníctve.

Dňa 16. marca konalo žiactvo celého ústavu opäť pochodové cvičenie.

V dňoch 14.—20. marca bol pripomenutý v jednotlivých ročníkoch prof. Kováčikom význam týždňa čistoty.

Dňa 22. marca vykonali všetci žiaci ústavu sv. spoveď a nasledujúceho dňa boli na sv. prijímaní.

Dňa 23. marca bolo v jednotlivých ročníkoch prehovorené o mieri Čsl. Červeného kríža a jeho hesle: »Bdēlosť v mieri«.

Dňa 31. marca spomenulo sa žiactvu A. Bernoláka a významu jeho doby, a to v I. roč. prof. Krušínským, v II. a III. roč. profesorom Dérerom.

Dňa 4. mája konala sa pietná slávnosť na pamiatku 18. výročia tragickej smrti nášho národného bohatiera, generála dr. M. R. Štefánika.

Program oslavy:

1. Štátna hymna.

2. P. P. Zguth-Vrbický: »Orol«, rec. Blaschke, II. roč.

3. Dolínsky: »Keď vôňou dýchal ružokvet« — spevokol III. roč.

4. Jesenský: »Pod Bradlom«, rec. Proházka, I. roč.

5. Offenbach: »Orfeus v podsvetí«, tercetto, klavír.

6. Prednáška: »4. máj«, Bebjak, IV. roč.

7. »Odobierka od matky«, spevokol III. roč. dir. Sabo.

8. Rudo Brtáň: »Hrdinovi«, rec. Vacval z III. roč.

9. Guonod—Bach: »Ave Maria«, Kinček—Lenner.

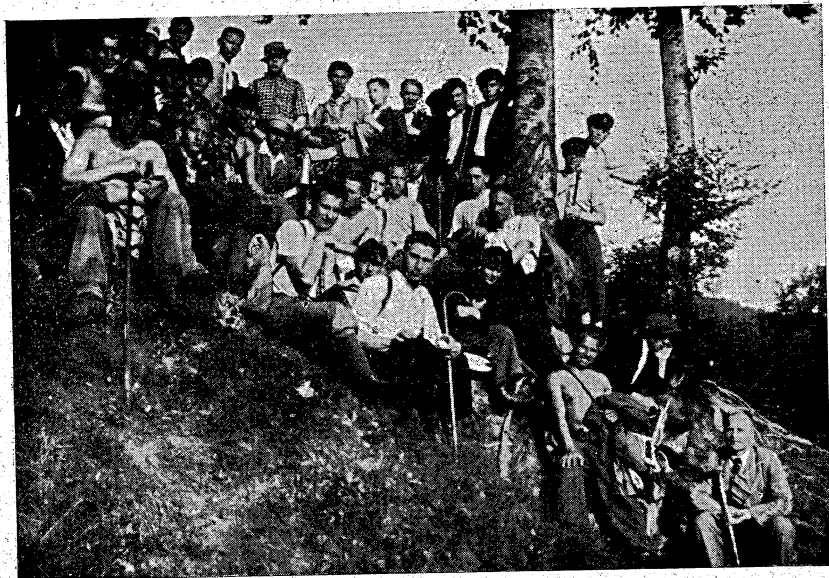
10. I. Krásko: »Otrok« rec. Benčat, I. roč.

11. Suppé: »Básnik a sedliak«, ouvertúra.

12. »Hej Slováci«.

Dňa 9. mája zúčastnilo sa žiactvo nášho ústavu oslavy »Dňa matiek« a samo prispelo k dôstojnému rámcu oslavy.

Dňa 25. mája bolo pochodové cvičenie na Inovec za vedenia prof. Ruda Krušínského a prof. Kováčika.

IV. pochodové cvičenie r. k. učit. ústavu v Bánovciach nad Bebravou
dňa 25. mája 1937 na Inovec

Dňa 27. mája bola oslava 80. výročia narodenín Jeho svätosti Pia XI.

Dňa 28. mája ústav okázale oslávil 53. narodeniny pána prezidenta dr. Eduarda Beneša s týmto programom:

1. Štátna hymná.
2. P. O. Hviezdoslav: »Som Slovan«, rec. Kopecký, III. r.
3. Lohengrin: »Svadobný pochod«, kvarteto.
4. Slávnostnú reč povedal prof. Jozef Kováčik.
5. »Ritorna«, tercetto.
6. K. K. Geraldíni »Slov. prez. Benešovi« rec. Verček,

III. roč.

7. »Smes slov. ľud. piesní«, sbor, dir. Kinček, III. roč.
8. »Hrdinovi«, rec. Benčat, I. roč.
9. »Pod tým našim okienečkom...«, kvartetto.
10. »Kto za pravdu horí« I., II., III. roč.

Dňa 16. a 17. júna bola exkurzia do Zlína za vedenia prof. František Dérera, prof. Ruda Krušínskeho a prof. J. Kováčika.

Dňa 23. júna bola geologicko-botanická exkurzia do okolia Dubníčky.

Dňa 24. a 25. júna bola sv. spoveď s prijímaním.
Školský rok sa skončí 26. júna s »Te Deumom«.

Školský rok 1937/38.

Ústav otvára IV. ročník, ktorý je primerane umiestený.

Ústav otvoril dvojtriednu cvičnú školu, umiestenú v internáte učít. ústavu, ktorej vedenie bolo sverené školským bratom.

Prijímacie skúšky pre školský rok 1937/38 sa konaly dňa 28. VI. 1937, ktorým sa podarilo 115 žiakov, z ktorých vyhovelo 41, nevyhovelo 71. Prijatí boli 35 do I. ročníka.

Dňa 26. júna 1937 boli prijímacie skúšky do vyšších ročníkov, na základe ktorých boli prijatí do II. ročníka 4 žiaci.

Dňa 5. septembra, v deň narodenín J. V. Petra II., kráľa Juhoslávie, prehovoril vo všetkých ročníkoch prof. F. Pátoprstý.

Dňa 1. septembra bolo Veni Sancte, opravné skúšky a prijímacie skúšky do vyšších ročníkov.

Dňa 3. septembra začalo sa riadne vyučovanie v ročníkoch.

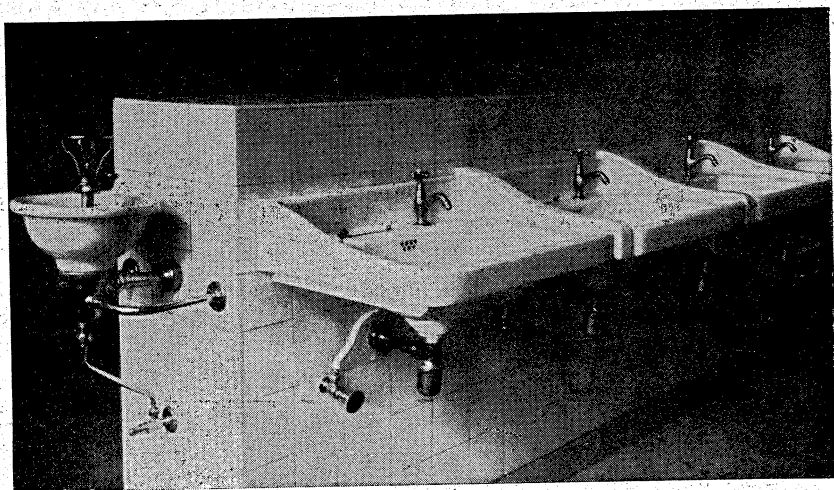
Dňa 7. septembra pristúpili všetci žiaci k svätej spovedi a druhého dňa k svätému prijímaniu.

Dňa 15. septembra bol pre žiakov ústavu premietaný poučný film školský: »Lov a pašť«.

Dňa 17. septembra žiaci vypočuli pietnu spomienku v rozhlase na zosnutého prezidenta Osloboditeľa T. G. Masaryka.

Dňa 21. septembra zúčastnili sa žiaci smútočných bohoslužieb za zosnutého Osloboditeľa T. G. Masaryka a potom bolo prázdno..

Dňa 30. septembra previedol očnú prehliadku na ústave školský lekár dr. Ľudovít Palló.

Umyváreň internátu

Dňa 7. októbra bolo celodenné pochodové cvičenie — Prusy—Lutov—Radiča—Uhrovec—Bánovce, pod vedením prof. Krušínského a Pätoprstého.

Dňa 27. októbra ústav okázale oslávil 19. výročie našej samostatnosti spolu s cvičnou školou. Oslava sa konala v I. tr. cvičnej školy.

Program školskej oslavy bol tento:

1. M. Šneider-Trnavský: »Bože, čos' ráčil...« sbor dirigoval K. Kinček zo IV. roč.
2. »Hold štátnej vlajke« žiaci cvičnej školy.
3. Slávnostná reč prof. F. Pätoprstého.
4. M. Rázus: »Ó, národe, vlajku vztyč!« recitoval Ján Proháčka z II. roč.
5. »Vlasť moja...« recitoval J. Kluvánek z I. tr. cvičnej školy.
6. »Malý vojak«. »Veje prápor«. »Pánu prezidentovi« zapievali žiaci cvičnej školy.
7. Dusík: Menuet, klavír a husle. Kinček, IV. roč. a Jakubík, I. roč.
8. »Perníková chalupka«. Divadelný výstup III. tr. cvičnej školy.
9. »Slávime«. Divadelný výstup II., III., IV. tr. cvičnej školy.
10. Cibulka: Gavota. Klavír a husle. Kinček, IV. tr. a Adamík, II. roč.
11. M. Rázus: »Prísaha«. Recitoval Štefan Maťo zo IV. roč.
12. Štátna hymna.

Dňa 28. okt. žiactvo ústavu zúčastnilo sa verejnej oslavy na námestí, usporiadanej miestnym osvetovým sborom a samo prispelo sborovou recitáciou za vedenia prof. Krušínského, a dvoma sborovými spevmi, dirigovanými Kinčekom a Sabom, žiakmi zo IV. roč.

Dňa 30. okt. zúčastnilo sa žiactvo o 8. hodine slávnostných bohoslužieb vo farskom chráme na oslavu Martinskej deklarácie. Po bohoslužbách sa riadne vyučovalo.

Dňa 31. októbra triedni prof. vo svojich triedach pripomenuli žiakom dôležitosť a význam sporivosti.

Dňa 6. novembra Bratislavské komorné divadlo zahrlo pre žiakov nášho ústavu divadelnú hru »Pani ministrova«.

Dňa 23. septembra a 7. októbra usporiadala cvičná škola vlastivednú vychádzku do bánovského okolia.

Dňa 4. októbra bol deň ochrany vtákov a zvierat.

Dňa 24. novembra zúčastnili sa žiaci prednášky p. Rýneša, osvetového referenta, ktorý prehovoril o knihovníctve.

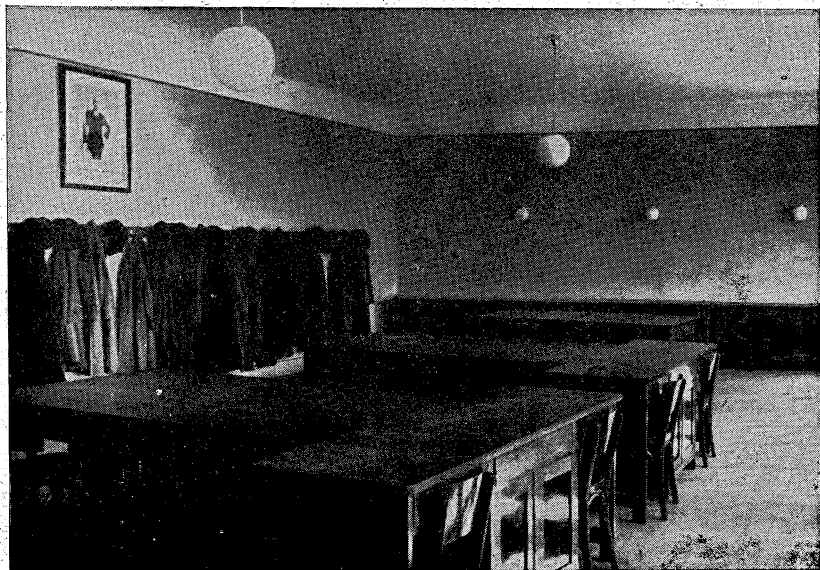
25. novembra bolo žiactvo ústavu na pochodovom cvičení za vedenia prof. Ruda Krušínskeho a prof. Jozefa Kováčika.

1. decembra o sviatku SHS prihovorili triedni v ročníkoch.

13. decembra navštívil ústav odborný inšpektor telesnej výchovy Bohumil Tesař.

17. decembra zúčastnilo sa žiactvo ústavu prednášky Ferdinanda Hoffmanna, tajomníka ÚSODu, ktorý prehovoril o divadelnej réžii a J. Cincika, umeleckého referenta Matice slovenskej o javištej technike.

20. decembra šli žiaci na sv. spoveď a 21. decembra na sv. prijímanie.

Denná izba v internáte

Dňa 28. nov. 1937 bolo založené Rodičovské združenie pri rím. kat. cvičnej škole. 6. dec. žiaci usporiadali mikulášsky večerok s nádielkou. Od 4. januára 1938 je v činnosti mliečna akcia pre 12 žiakov, o čo sa postaralo Rodičovské združenie.

Dňa 27. januára bolo žiactvo na pochodovom cvičení na Bobote za vedenia prof. Jozefa Kováčika a prof. Filipa Pätoprstého.

Dňa 7. marca triedni profesori spomenuli vo svojich triedach 88. výročie narodenín nebohého prez. Osloboditeľa T. G. Masaryka a prehovorili o Dni čsl. zahraničia.

Dňa 19. marca bol riaditeľský deň.

Dňa 11. apríla popoludní šli všetci žiaci ústavu na sv. spoveď a 12. apríla na sv. prijímanie.

Dňa 13. apríla bolo žiakom prehovorené o mieri Čsl. Červeného kríža — heslo »Pravda víťazí« — v ostatnej vyučovacej hodine.

Dňa 2.—3. mája konaly sa písomné skúšky dospelosti.

Dňa 5. mája sa konala slávnosť na pamiatku 19. výročia tragickej smrti gen. dr. M. R. Štefánika s týmto programom:

1. Anjel lásky — spievali žiaci I.—II. triedy cvič. školy.
2. Slávnostnú reč povedal J. Igaz z III. ročníka.
3. Vega: »4. mája« — recitoval Fr. Poloczek z III. ročníka.
4. »Babička« - husľové sólo predviedol V. Jakubík z I. roč.
5. Preslov žiakov cvičnej školy.
6. »Za hrdinom« — divadelný výstup žiakov I.—II. triedy cvičnej školy.
7. M. Jevjak: »Generál Štefánik« — recitoval V. Podskoč z II. ročníka.
8. Zd. Fibich: »Poem« — dueto — predviedli K. Kinček a V. Adamik.
9. Hviezdoslav: »Štefánikovi« - recitoval L. Cigáň z I. roč.
10. Spev s doprovodom klavíru — účinkovali žiaci I.—II. triedy cvič. školy.
11. Hymna.

Dňa 5. mája na doplnenie školskej praksi hospitovali chovanci IV. ročníka pod vedením cvič. učít. I. Dobrovodského a A. Martoša na jednotriednej r. k. ľud. škole v Biskupiciach.

Dňa 12. mája hospitovali chovanci IV. roč. pod vedením cvič. učít. a prof. R. Krušínskeho na trojtriednej r. k. ľudovej škole vo Veľkých Chlievanoch.

Dňa 19. mája pod vedením týchže cvič. učiteľov na päťtrodnej štát. ľud. škole v Bánovciach nad Bebravou.

Dňa 22. mája zúčastnili sa žiaci ústavu a cvič. školy oslavy Dňa matiek a sami prispeli niekoľkými bodmi k dôstojnému rámcu oslavy.

Dňa 28. mája ústav v dvoch posledných vyučovacích hodinách oslávil 54. narodeniny p. prezidenta dr. E. Beneša s týmto programom:

1. Kuzmány: »Kto za pravdu horí« — zaspieval spev. sbor ústavu.
2. Slávnostná reč J. Benčáta z II. ročníka.
3. Krčméry: »Národe« — recitoval J. Prochádzka z II. roč.
4. »Pánu prezidentovi« — predniesli žiaci I. roč. cv. školy.
5. Dušek: »Menuet« — husle, klavír — V. Fajta a V. Jakubík z I. ročníka.

6. Kovalík-Ústiansky: »Sen« — recitoval E. Kučerka z I. ročníka.
7. »Pozdravenie pánu prezidentovi« — recitoval J. Harinek z III. triedy cvič. školy.
8. Rytmické cvičenie — predviedli žiaci II.—III. triedy cvič. školy.
9. »Vis maior« — divadelný výstup žiakov II. tr. cv. školy.
10. Fr. Behr: »V cigánskom tábore« — husle, klavír — V. Fajta, V. Jakubík z I. ročníka.
11. Dr. E. Beneš — prednáška J. Igaza z III. ročníka.
12. Hymna.

Dňa 1. júna záverečná klasifikačná porada IV. ročníka.

Dňa 2. júna prednášal chovancom ústavu odborný učiteľ J. Dafčík a P. Čarnogurský o katolíckej školskej mládeži.

Dňa 13.—15. júna konaly sa ústne skúšky učít. dospelosti.

Dňa 20. júna pristúpili chovanci ústavu k svätej spovedi a druhého dňa k svätému prijímaniu.

Školský rok sa skončil dňa 22. júna. Ráno o 8. hod. Te Deum vo farskom kostole.

Skúšky učiteľskej dospelosti.

V riadnom období 1938 konaly sa predbežné a písomné skúšky v dňoch 2—3. mája. Ústne skúšky konaly sa v dňoch 13—15. júna za predsedníctva riaditeľa štát. čsl. koed. učít. ústavu v Leviciach dr. Ľudovíta Žibrita ako vládneho komisára a Msgr. Rudolfa Formánka, prof. bohoslovja, ako biskupského komisára z Nitry.

Prihlásených bolo riadnych žiakov 29. a 2 externisti podľa § 16 org. štat. Skúške dospelosti sa podrobili 26. riadni žiaci a 2 externisti podľa § 16 org. štat. Dospelými s vyznamenaním boli uznaní 3 riadni žiaci, proste dospelými vyhlásené bolo 18 riadnych žiakov a 2 externisti podľa § 16 org. štat. oprava po prázdninách povolená 4 riadnym žiakom, reprobovaný bol 1 riadny žiak.

Dospelými s vyznamenaním boli uznaní: Jozef Bebjak, Jozef Prekop a Peter Žatko, riadni žiaci.

Dospelými boli uznaní žiaci ústavu: Viliam Blaha, Augustín Čongrady, Karol Dobiš, Ján Hedera, Julius Hedera, Gejza Igaz, Karol Kinček, Štefan Kopecký, Ján Máhrik, Štefan Mafo, Gregor Michalec, Valentin Novajovský, Štefan Pallaghy, Silvester Sabo, Rudolf Sokolík, Ján Štefánek, Mikuláš Štrbavý a František Vitáloš. Externisti podľa § 16 org. štat.: Ladislav Hnáth a Štefan Vnuk.

Osvetová činnosť profesorského sboru.

Príchod stredoškolských profesorov do vidieckeho mesta znamenal významnú udalosť. Od neho plným právom sa očakávalo, že zasiahne do všeobecného kultúrneho života. Profesorský sbor, vedomý svojho poslania na poli kultúrnom, zúčastňoval sa horlive osvetovej činnosti v rámci katolíckych, osvetových a humánnych spolkov.

Prednášky, ktoré členovia profesorského sboru mali pred žiactvom ústavu, vedené sú v školskej kronike.

Riaditeľ ústavu Dr. Jozef Tiso účinkuje v miestnych spolkoch katolíckych, je predsedom Okresnej pečlivosti o mládež a Miestneho odboru Matice slovenskej.

Prof. František Dérer je osvetovým tajomníkom Miestneho odboru Matice slovenskej, činovníkom miestneho futbalového odboru S. K. M. a na Okresnom sjazde S. K. M. dňa 1. mája prednášal mládeži na téma: Viera, nádej a láska.

Prof. Jozef Kováčik ako referent brannosti poučoval obyvateľstvo o dôležitosti nášho štátu a o význame CPO a je horlivým sberateľom skamenelín a rastlín v okrese bánovskom.

Prof. Rudolf Krušínský je župným vychovávateľom Orla a prispieva do časopisu Slovenský Orol. Učiteľstvu z okresu bánovského, trenčianskeho a púchovského, sídeného v Trenčíne, prednášal o čistote slovenského jazyka.

Prof. Filip Pätoprstý je starostom miestnej jednoty Orla, činovníkom miestneho futbalového odboru S. K. M., pracuje v riešení bulharskej otázky na Slovensku, o čom vyšla už tlačou jeho štúdiá v časopise Bratislava a pripravuje prácu, venovanú úsvitu dejín Slovenska.

Prof. Alojz Šmíd je členom Jednoty čl. matematiků a fyziků v Prahe a jednatelom tejto za tunajší ústav. Zaslúžil sa o rozširovanie populárne-vedeckých časopisov, vzťahujúcich sa k jeho odboru, medzi žiactvom.

Cvičný učiteľ Imrich Dobrovský je prefektom rím. kat. internátu, vedie skupinu skautov Zlatého kríža ako skupinový vodca. So žiakmi rím. kat. cvičnej školy nacvičil dve divadlá. Je tajomníkom rodičovského združenia pri rím. kat. cvičnej škole.

Cvičný učiteľ Augustín Martoš je prefektom rím. kat. internátu, činovníkom futbalového odboru S. K. M. a miestnej skupiny skautov Zlatého kríža.

Samovzdelávací krúžok Štefana Moysesa.

Samovzdelávací krúžok Štefana Moysesa založený bol 13. I. 1935. Jeho prvými členmi boli žiaci I. ročníka, jediného vtedy ešte len ročníka novozaloženého ústavu. Krúžok pod vedením Laca Mečiara ukázal sa schopným života. Mimo školských schôdzí a osláv vystúpil i verejne, keď 19. III. 1935 oslávil meniny p. riaditeľa ústavu dr. J. Tisu prispením k programu spojených korporácií mesta Bánoviec n/Bebr. Obzvlášť hodnotná bola divadelná hra »Jozef Egyptský«. Po niekoľkých členských schôdzach prázdniny prerušili činnosť, aby potom členstvo po načerpaní nových síl opäť pokračovalo v činnosti. Nový škol. rok — nové tváre — nové členstvo. Všeobecná radosť. »Už nás bude viac«, ozývajú sa hlasy radosti. Nádeje veľké. A výsledok? Schôdze viac navštevované, programy bohatšie, umeleckejšie. V programoch vyniká najmä obsadenie hudobných čísel, ktoré sa akiste rokmi zdokonalia.

Potom nastala akási zvláštna depresia — nechť k práci. Snaha venovať sa subjektívnym záľubám je mnohým členom prvšia a funkcionári sú osamotení. Až potom nový školský rok priniesol obrat zásahom profesora Krušínského. Jeho úsilím prevedené boly voľby, predsedom bol zvolený Peter Žatko. Prof. Krušínský svojím doslovom povzbudil členstvo k intenzívnej práci, v ktorej nás ani nezdar nemá zhať, lebo len systematická práca vykazuje výsledky a potom prináša radosť. A výsledky z práce budú nás tým viac blažiť, čím viac sú výsledkami našej samočinnosti v práci. Vytýčil nám heslo: »Pracuj pre česť, silu a blaho svojho národa« s povedomím, že práca v krúžku bude ti i v živote vodítkom vo veciach národných a vlasteneckých.

Najväčším podnikom, ktorým sa prejavila i navonok práca krúžku, bolo usporiadanie divadelného predstavenia veľmi hodnotnej umeleckej ceny »Kráľ Svätopluk« za režie prof. Krušínského.

Samovzdelávací krúžok reprezentovaný bol svojimi ešte na verejnej oslave »Dňa matiek« a ešte výraznejšie na I. sjazde kat. mládeže okresu Bánovce n/Bebr. Koncom mája zúčastnil sa oslavy 80ročných narodenín svätého Otca pápeža Pia XI. v Kat. dome a za súčinnosti katolíckych spolkov cirkev. obce Bánovce n/Bebr. dôstojne oslávil vzácneho jubilanta, pripojác sa k práci za katolícku akciu. Činnosť krúžku sa teda

úspešne vyvíja s náznakom, že budúci rok prinesie ešte intenzívnejšiu prácu a priaznivejšie výsledky.

Na treťom valnom shromaždení v októbri 1937 do nového výboru boli zvolení: predseda Jozef Igaz, III. roč., podpredseda J. Benčat, II. roč., tajomník Jozef Mano, III. roč., I. zapisovateľ L. Meluš, II. roč., II. zapisovateľ Jakubík, I. roč., pokladník T. Čerhalmi, II. roč., knihovník P. Černuch, I. roč., revizori L. Dorogi, III. roč. a P. Žatko, IV. roč., predseda smierovacieho súdu Aug. Čongrády, IV. roč., zástupcovia ročníkov J. Prekop a Aug. Čongrády, IV. roč., A. Archel a L. Dorogi, III. roč., J. Proházka a E. Belobrad, II. roč., Brtko a Gajdoš, I. roč.

Členovia nového výboru mali možnosť svoje schopnosti uplatniť o krátku čas pri oslavách Dňa slobody. Za vedenia a pomoci prof. Päťoprstého s pomocou cvičnej školy slávnosť sa vydarila.

Prvá členská schôdza bola dňa 13. XI. 1937. Keďže toho mesiaca sme si spomínali na 140. výročie narodenín Št. Moyses, veľkého národovca slovenského a patróna krúžku, schôdza bola zasvätená jeho pamiatke. O živote a diele Št. Moyses prednášal J. Igaz, III. roč. O diele Ant. Bernoláka prednášal J. Prekop, IV. roč. Básne M. Rázusa recitovali R. Blaschke, III. roč. a J. Karafa, I. roč. Klasické hudobné čísla zahrli: V. Adamík, II. roč., K. Kinček, IV. roč., a Jakubík, I. roč.

Dňa 18. XII. 1937. pozvali žiaci prednášať riaditeľa dr. J. Tisu. Po dlhšom prívete predsedu prevzal slovo riaditeľ a prednášal o Slovákoch a najmä o mládeži v Amerike. Prednáška svojou aktuálnosťou a hlbokým obsahom zanechala medzi študentstvom hlbokú ozvenu. Rázusovu báseň recitoval P. Černuch, I. roč. Klasické hudobné čísla zahrli: K. Kinček, V. Adamík a Jakubík.

Dňa 16. II. 1938 o súčasnej slov. literatúre prednášal I. Šmotlák, III. roč. Zeman: »Zpívali šumaři«, Kovařík: »Pod tým našim okienečkom« zahrli Moric, Slaninka, Fajta, I. roč., J. Proházka, II. roč. Vajanský: »Na roboty« recitoval Cigáň, I. roč. Žarnovu báseň »Na slepej koľaji« recitoval V. Szónak. Po programe bola debata, počas ktorej sa hovorilo najmä o literatúre v detailoch.

Dňa 12. III. 1938 na pozvanie prednášal o mládeži vo víre dnešného života náboženského prof. Päťoprstý. Rázus: »Zapluhom« recitoval V. Podskoč, II. roč. Na husliach hral V. Adamík. O alkoholizme prednášal K. Dobiš, IV. roč. A. Žarnov: »Po jarných búrach« recitoval J. Rúček, II. roč. Langer: »Babička« hral na husliach Jakubík. Po programe bola debata. Na-

široko a poučne sa rozhovoril prof. Krušínský, povzbudzujúci mládež k hrdinstvu a obetavej práci za národ.

Dňa 23. IV. 1938 boli na programe čísla, ktoré študenti pripravili do chystanej »Pamätnice«. Poviedku »Po dvaciatročnom putovaní prečítal autor K. Dobiš. »Symbolický vývoj dejín« prečítal autor P. Žatko. Novelu »Omyl krvi« prečítal autor J. Igaz. »Národ v myšlienkach študenta« prečítal autor A. Porubský. Tri vlastné básne recitoval R. Blaschke. Počas debaty študenti povedali svoje posudky o prečítaných prácach. O týždeň nato bola znova schôdza, ktorá mala taký istý ráz ako predošlá. Novelu »Iba devätnásť rokov« prečítal autor R. Blaschke. »O katolíckej výchove« prečítal pôvodca C. Meluš. Kopáčovú prácu prečítal J. Igaz.

Dňa 14. V. 1938 zavítal na náš ústav delegát Ústredia sloven. katol. študentstva J. J. Paučo. Za všeobecného oduševnenia prednášal o nástupe generácií. Františka Drdla »Souvenir« a »Serenádu« zahral V. Adamík a J. Fajta. »O verejnej mienke« prednášal Št. Kopecký, IV. roč. Báseň recitoval R. Blaschke. Novelu »Z denníka väzňa« prečítal autor K. Dobiš. Po programe bola čulá debata.

Dňa 21—22. V. 1938 bola v Prievidzi schôdza stredoslov. stredoškól. samovzdelávacích krúžkov. Na program tejto schôdze prispel náš krúžok prednáškou (prednášal A. Porubský, II. roč.) a hudobným číslom (V. Adamík, II. roč.) Obaja mali veľký úspech a do debaty zasiahli viacerí účastníci zázajdu. Predseda J. Igaz na tie dni odišiel do Bratislavy, kde na zasadnutí Ú. S. K. Š. referoval o činnosti krúžku.

Športový odbor samovzdelávacieho krúžku usporiadal v dňoch 28.—29. V. 1938 športový deň. Podnik sa vydáril tak po stránke morálnej, ako i finančnej. Dňa 28. V. na športovom večierku o športe prehovoril J. Igaz, III. roč. Básne recitovali Podskoč, II. roč. a R. Blaschke, III. roč. vlastnú. Žartové výstupy mal E. Kikuš, III. roč. a J. Šimko, II. roč. »Žaby« zaspieval študentský spevokol. Ľudové piesne spieval Greguš, IV. roč. a J. Šimko, II. roč. »V cigánskom tábore« hral Jakubík.

Krúžok sa zúčastnil aj verejných osláv básňami a spevnými číslami. Členovia krúžku často prednášali a recitovali na schôdzach S. K. M. a v Orle.

V zimných mesiacoch peknú činnosť vyvíjal odbor pedagogický pod vedením prof. Krušínskeho a cez celý rok veľa vykonal na poli telovýchovy odbor športový pod vedením prof. Pätoprstého. Výborových schôdzi bolo päť. Porady boli častejšie.

Pričinením prof. Pätoprstého krúžok sa zúčastnil na vydaní almanachu »Žijeme«, ktorý vydajú sdružené školy bývalej župy nitrianskej.

Kružok je členom Matice slovenskej; tohoto roku sa stal i členom Ústredia slovenského katolíckeho štud.

Kružková knižnica je pomerne chudobná. Do krúžku prichádzaly tieto časopisy: »Elán«, »Slovenská reč«, Slovenský učiteľ«, »Slovensko«, »Rozvoj«, »Svornosť« a »Úsvit«.

Oproti minulým rokom pekné číslo vykazuje krúžková korešpondencia. Krúžok mal písomné i ústne styky s inými bratskými krúžkami.

Nadväzujúc takto na predošlé roky a na tradíciu, krúžok tohoto roku vykonal peknú prácu na poli samovzdelávania.

Kružku v činnosti pomáhali prof. Krušínský a prof. Päto-prstý.

Telesná výchova, šport a brannosť

»Mens sana in corpore sano«.

Vzdelanie a školskú výchovu treba bezpodmienečne dopĺňovať výchovou telesnou a športom. Len slúčením týchto dvoch výchovných metód umožníme postup vývoja duševného a telesného, ktorým dosiahneme v jedincovi a v kolektívu šlachetný a mravný ideál človeka. Telesná výchova účinne zošľachťuje a zdokonaľuje mravné hodnoty ako individua, tak kolektíva, pravda, len vtedy, kým sa ona pridrižiava aj zásad morálky katolíckej.

Pravý športman je aj gentleman. Šport ďalej nesmierne v nás utužuje ducha bojovnosti — vytrvalosti a húževnatosti. Ďalekosiahly význam telesnej výchovy zračí sa aj v brannosti, ktorá bola len nedávno zavedená, ale už zapustila silné korene do srdca našej slovenskej katolíckej mládeže, budúcich to našich učiteľov slovenského ľudu. Najmä náš početne malý slovenský národ a náš štát československý potrebuje nahradiť početný nedostatok kvalitnými jedincami, oplývajúcimi šlachetnými a mravnými vlastnosťami.

Dobrá, mravne založený a vzdelaný športovec bude aj dobrým obrancom vlasti.

Na našom ústave je chápaná telesná výchova v tomto smysle, čo jasne dokazuje zdravotný stav žiactva, prospech na poli športovom každého druhu a prevedené pochodové cvičenia. Ak vychovávatelia budú kráčať v týchto intenciách, prinesú najväčší dar nášmu národu — cirkvi — štátu v 20-ročnom jubileu našej samostatnosti.

Značnej obľube tešila sa aj ľahká atletika a iné druhy športu, ako vidieť z pripojenej tabuľky.

Druh športu	I. roč.	II. roč.	III. roč.	IV. roč.
Korčuľovanie	30	30	18	12
Sánkovanie	43	46	34	30
Lyžovanie	15	15	8	8
Hokey	9	10	5	4
Futbal	35	30	27	20
Wolley-ball	20	26	23	24
Ping-pong	15	17	15	11
Lahká atletika	43	46	34	28
Plávanie	20	30	24	30
Boxovanie	2	1	—	—
Jazda na koni	14	10	1	3
Jazda na motorke	6	5	6	5
Bicyklovanie	43	46	34	30
Turistika	43	46	34	30
Strelba	10	22	17	8
Hádzaná	15	30	33	12

Telocviku sa učilo v školskom roku 1937/38 pravidelne po dvoch hodinách týždenne. V zimných mesiacoch cvičilo sa v telocvični, neskôr na jar, keď počasie dovolilo, na ihrisku. Tamtiež sa konaly aj nepovinné športové — ľahkoatletické hry za priemernej návštevy 50—70 žiakov. Najväčšej obľube tešil sa futbal, ktorý má v Bánovciach nad Bebravou i na širom okolí zvučné meno, hoci ústav tento má iba štyri roky svojich dejín, ale i za tak krátky čas dal on silné základy a peknú zdravú tradíciu a sľubný rozvoj pre šport.

Jasnejší obraz činnosti badať zreteľne z prehľadu športových podnikov a to vo futbale a wolley-balle iba za školský rok 1937/38:

Študentská XI. učit. ústavu—ŠKM Bánovce	2:1
„	—ŠAC Kláštor p/Zn. 2:4
„	—Štub. Teplíce, uč. úst. 2:4
„	—ŠK Prievidza 4:1
„	—ŠKM Bánovce 6:1
„	—Trenčín OA 2:1
„	—ŠAC Kláštor p/Zn. 0:1

Studentská VI. uč. ústavu—I. čl. skautov v Bánovciach 2:0

„ —II. „ 2:0
„ —ŠAC Kláštor p/Zn. rg. 1:2
„ —Štub. Teplice, uč. ústav 3:2
„ —Trenčín OA 2:0
„ —Kláštor p/Zn. rg. 0:2

Najväčšiu zásluhu na týchto podnikoch viac-menej úspešných má predseda športového odboru A. Faybík, ktorý je vôbec najlepším športovcom všetkých kategórií. Aktívnej činnosti sa ďalej zúčastnili najmä: Bebjak, Prekop, Kopecký, Bilik, Vitáloš zo IV. ročníka; Pázman, Schühtancz, Fulier, Tománek z III. ročníka; Mucha, Míček, Čelko, Farkaš, Mokráň, Procházka, P. Móric, Kollárik, Kopáč, Růček z II. ročníka a Jakubík, Slaninka, Klima a Moyzes z I. ročníka.

Futbalové mužstvo ústavu

V zimných mesiacoch žiaci pestovali najmä ping-pong a sohrali viac zápasov medzitriednych a hrali aj systémom rebríčkovým, kde boli na prvých miestach Faybík—Dobiš—Pauer—Trefil.

Najväčším športovým podnikom v dejinách uč. ústavu v Bánovciach bol. I. športový deň dňa 28. a 29. mája t. r. Mimo domácich zúčastnili sa žiaci reál. gymnázia v Kláštore pod Znievom a obch. akademie v Trenčíne.

Najlepšie v celkovej klasifikácii sa umiestnili žiaci rg. v Kláštore p/Zn., ktorí získali prvé miesto vo futbale, vo wolleyballe a v štafete 4×100 m (Pekár, Kontur, Kováč, Filipka). V upomienku dostali krásne sošky, čo odmenu za ich prenikavý úspech.

Učiteľský ústav je na druhom mieste vo futbale a wolleyballe a v behu na 100 metrov prvý a to L. Pázmán a Ruček.

Trenčín obch. akademie odniesla si prvú cenu a odmenu v ping-pongu (Goldner).

Prvý športový deň dal peknú tradíciu a iste že sa bude

každoročne opakovať. Všetci hostia sa u nás veľmi dobre cítili, čo nás všetkých dojíma radosťou.

Všetky spomenuté podniky boli poriadané v rámci nášho vzdelávajúceho krúžku za vedenia prof. F. Pátoprstého.

Brannosť splnila na našom ústave tiež svoje poslanie. Bol to najmä prof. R. Krušínský, prof. J. Kováčik, pod vedením ktorých konalo všetko žiactvo ústavu v tomto školskom roku štyri pochodové cvičenia a to celodenné. Každé z týchto cvičení prevádzalo sa v inom teréne a v rôznych ročných dobách a počasí. Všetky splnili svoju úlohu nad očakávanie. Dňa 26. mája boli v Bánovciach poriadané »Zborovské preteky zdatnosti« v rámci brannosti, kde sa žiaci nášho ústavu kvalifikovali do ďalších finálových závodov. Najúspešnejší boli Laurinec, Bročko a Gajdoš. Víťazom stal sa K. Gajdoš z I. ročníka.

Pochodové cvičenie

Tento stručný prehľad jasne dokazuje rušný život a hovorí viac ako suché slová. Veríme, že aj v budúcom roku pôjde rozvoj ďalej vpred k radosti a sláve ústavu — národu — štátu.

Sportu Zdar-Boh!

Filo Pátoprstý, prof.

IV. pochodové cvičenie r. k. učít. ústavu na Inovec (1042 m) dňa 25. mája 1937. Sme na vrcholci, ale v bok, kde je hľad na Trenčín a Bánovce

Skupina skautov Zlatého kríža

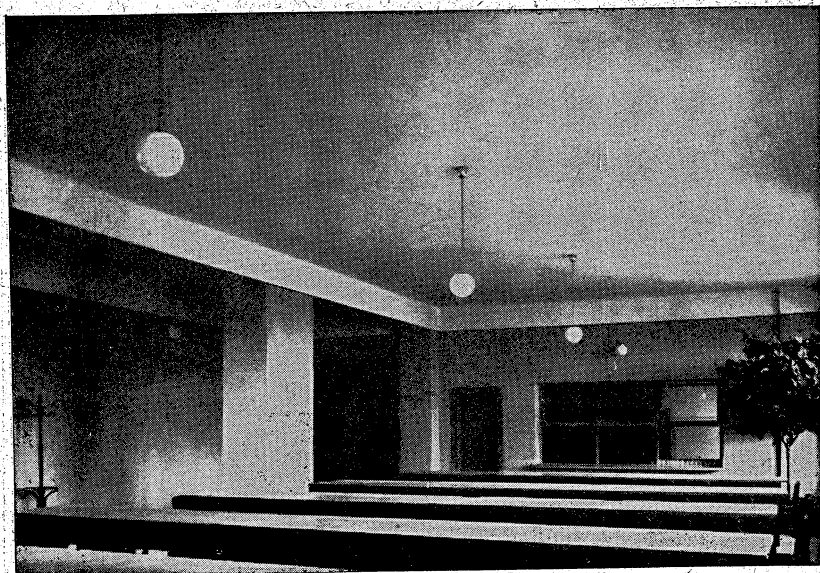
V internáte rk. uč. ústavu je skupina skautov pod hlavným vedením Škol. brata Imricha Dobrovodského, odb. učiteľa. Od začiatku škol. roka 1937/38 túžili chovanci po práci v spolkovej činnosti. Túžby sa splnily. Dnes máme v skupine voj vlčat (18 žiakov rk. cvičnej školy), oddiel skautov a kmeň roverov. Skupina je pod ochranou sv. Jána de la Salle-a (čítaj dô lâ Salla). Sme v začiatkoch, nemôžeme sa pochváliť zvláštnou činnosťou. No i tak sme zorali hodnú brázdú v tichej práci. V skautských schôdkach preberáme disciplíny, aby sme sa pripravili pre radostnejší život. Svoje veľké nádeje skládáme do voju horlivých vlčat, ktoré raz budú tvoriť nový oddiel v Bánovciach — v meste.

Dúfame, že na rok budeme môcť obsírnejšie referovať.

Imrich P. Dobrovodský
veliteľ

Internát

Riaditeľstvo rím. kat. učit. ústavu v snahe úplného vybudovania ústavu prišlo i k výstavbe ústavného internátu. Finančné starosti s výstavbou internátu spojené vyvážilo vedo-

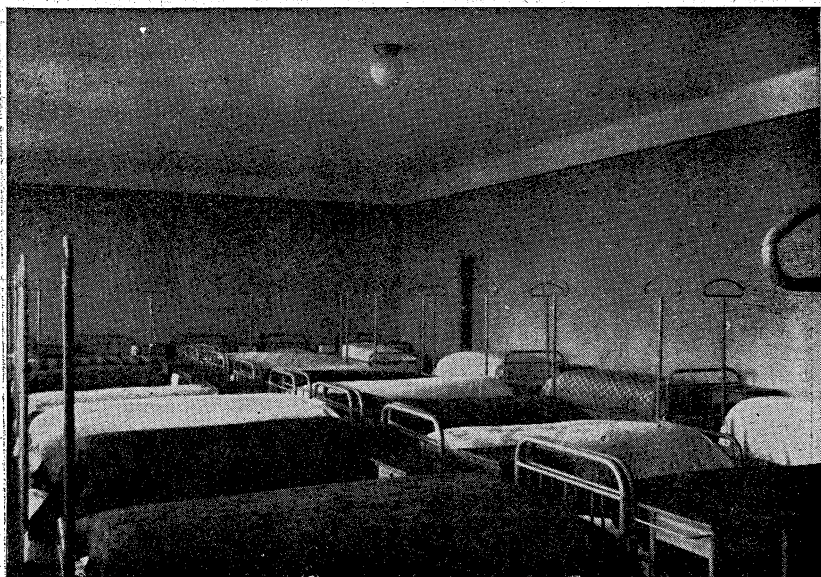

Jedáleň internátu

mie, že žiaci ústavu budú ubytovaní hygienicky, čoho sa im na súkromných bytoch prevažne nedostávalo a že sa im dostane jednotnej mimoškolskej výchovy, čo je pre žiakov v terajších časoch veľmi potrebné. Riaditeľstvo vyhovelو prosbám rodičov, ktorí sa usilujú dať svojich synov do rúk dobrých vychovateľov.

Budova internátu je novostavba moderná, vyhovujúca všetkým hygienickým požiadavkám novej doby. Správu internátu vedie Ing. Eugen Zbiňovský. O internátnu výchovu sa stará duchovný správca a dvaja prefekti, učitelia to cvičnej školy, ktorí v budove bývajú a ktorí sa spoločne stravujú s riaditeľom ústavu a žiakmi.

V budove internátu je predbežne umiestená i dvojtriedna cvičná škola. Žiaci v internáte bývajúci počtom 87, dostávajú za mesačný poplatok 300 Kč a za jednorázový celoročný poplatok 150 Kč byt a stravu. Tvoria akoby jednu rodinu, čoho dobrý účinok bol s radosťou badateľný jak v mravnom chovaní, tak i v ich celkovom prospechu v učení. Vládne tu disciplína bez kasárenskej hrubosti, ekonomické využitie času k práci bez skracovania príležitosti k oddychu, náboženské podloženie každodenného života bez podceňovania úzkeho styku s reálnym životom. Pestovanie charakteru je skutočným cieľom internátneho života.

Spálňa internátu

Štatistický výkaz sbierok učebných pomôcok a knižníc v šk. r. 1934/35—1937/38

Sbierka pomôcok	Šk. r. 1934-35		Šk. r. 1935-36		Šk. r. 1936-37		Šk. r. 1937-38		Prírastok		Správca inventára v šk. roku 1937/38				
	inv. č.	kusov	inv. č.	kusov	inv. č.	kusov	inv. č.	kusov	inv. č.	kusov					
Fyzikálne	232	329	237	334	5	5	240	376	3	42	241	377	1	1	Prof. A. Smíd
Chemické	135	210	213	363	78	133	230	390	17	27	231	391	1	1	"
Prírodopisné	1001	2124	1014	2142	13	20	1047	2175	33	33	1076	2204	29	29	Joz. Kováčik
Zemepisné	24	25	24	25	—	—	27	28	3	3	35	36	8	8	Fl. Pátoprstý
Dejepisné	15	16	15	16	—	—	38	39	23	23	28	39	—	—	"
Matematické	3	3	3	3	—	—	14	14	11	11	14	14	—	—	A. Smíd
Kresliarske	134	269	134	269	—	—	182	484	48	215	193	498	11	14	"
Hudobné	—	—	—	—	—	—	23	35	—	—	53	72	30	37	Výp. uč. Št. Moyzes
Poľnohospodárske	—	—	—	—	—	—	7	7	—	—	7	7	—	—	Prof. Joz. Kováčik
Telocvičné	21	117	21	117	—	—	26	124	5	7	26	124	—	—	R. Krušínský
Celkom :	1565	3093	1661	3269	96	178	1834	3672	143	361	1914	3762	80	90	Správca knižnice v šk. r. 1937/38
Knižnica :															
Profesorská	22	22	52	52	30	30	123	128	71	76	133	138	10	10	Prof. Frant. Dérer
Žiakovská	167	167	213	213	46	46	522	527	309	314	714	735	192	208	"
Pedagogická	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	74	62	74	R. Krušínský
Celkom :	189	189	265	265	76	76	645	655	380	390	909	947	264	292	

D. Štipendiá a podpory

V škol. roku 1934/35.

Kraj. výbor udelil štipendium týmto žiakom: A. Šulo 500 Kč, Ignác Šmotlák 500 Kč, Aug. Gunár 500 Kč, Aug. Ližičár 750 Kč, Andrej Jantošovič, Anton Archel a Peter Žatko á 500 Kč.

Okr. výbor v Bánovciach n/Bebr. udelil Štef. Kopeckému a E. Masarikovi štipendium á 300 Kč.

Okr. výbor v Žiline Emilovi Marekovi 300 Kč.

Stredoškolská soc. pečlivosť v Bratislave Petrovi Žatkovi 300 Kč.

V škol. roku 1935/36.

Krajinský výbor udelil štipendium týmto žiakom: Aug. Čongrády, Štefan Kopecký, Emil Masarik a Peter Žatko á 500 Kč.

Okr. výbor v Bánovciach n/Bebr. Petrovi Žatkovi 300 Kč.

V škol. roku 1936/37.

Kraj. výbor udelil tieto štipendiá: Ant. Archel, Aug. Gunár, Ondrej Jantošovič, Ignác Šmotlák, Alf. Šulo a Peter Žatko á 500 Kč, Aug. Ližičár 750 Kč.

Okr. výbor v Bánovciach n/Bebr. udelil tieto štipendiá: Jozef Igaz, Jozef Muno, Belo Stuparič II. r. á 300 Kč, Mikuláš Štrbavý III. r. á 300 Kč.

Min. škol. a nár. osvety v Prahe zo základiny Jána Pálffyho udelilo štipendium v sume 700 Kč Petrovi Žatkovi III. r.

Biskupský úrad v Nitre udelil štipendium: Martin Kukla a Mikuláš Štrbavý III. r. á 300 Kč, Peter Žatko III. r. 500 Kč.

V škol. roku 1937/38.

Krajinský výbor na podklade súbehu udelil štipendium týmto žiakom: A. Adamíkovi, chov. II. roč. 500 Kč., J. Benčatovi, chov. II. roč. 500 Kč., A. Archelovi, chov. III. roč. 500 Kč., O. Jantošovičovi, chov. III. roč. 500 Kč., I. Šmotlákovi, chov. III. roč. 500 Kč., A. Šulovi, chov. III. roč. 500 Kč a Petrovi Žatkovi, chov. IV. roč. 750 Kč. Úhrnom 3750 Kč.

Okresný výbor v Bánovciach nad Bebravou udelil študijnú podporu A. Husárovi, chov. I. roč. 300 Kč., A. Porubskému, chov. II. roč. 300 Kč., J. Manovi, chov. III. roč. 300 Kč a Š. Michalkovi, chov. III. roč. 300 Kč. Úhrnom 1200 Kč.

Ministerstvo školstva a národnej osvety vynesím zo dňa 17. januára 1938 udelilo Petrovi Žatkovi, chov. IV. roč. zo študentskej základiny Jána Pállfyho štipendium v čiastke 700 Kč.

Biskupský úrad v Nitre udelil štipendium týmto chovancom: M. Kuklovi, chov. III. roč. 500 Kč., J. Manovi, chov. III. roč. 300 Kč., I. Šmotlákovi, chov. III. roč. 500 Kč., M. Štrbavému, chov. IV. roč. 300 Kč a P. Žatkovi, chov. IV. roč. 300 Kč. Úhrnom 1900 Kč.

Štatistický prehľad žiactva v jednotlivých rokoch trvania ústavu

Školský rok 1934/35

	Ročník:	ústav:
		I.
I. Počet žiactva:		
na počiatku školského roku		40
behom roku vstúpili		1
behom roku vystúpili		1
na konci školského roku		40
II. Rodisko:		
Bánovce nad Bebravou		1
Slovensko okrem Bánoviec nad Bebravou		36
Ostatná republika		—
Cudzina		3
III. Bydlisko:		
u rodičov v Bánovciach nad Bebravou		1
u zodpovedných dozorcov		25
denne dochádzalo		14
IV. Štátna príslušnosť:		
československá		40
cudzía		—
V. Reč materinská:		
slovenská		40
iná		—
VI. Náboženstvo:		
rímskokatolícke		40
gréckokatolícke		—
iné		—
VII. Vek:		
Narodených v roku 1905		1
» » 1909		1
» » 1910		—
» » 1911		1
» » 1912		2
» » 1913		—
» » 1914		4
» » 1915		3
» » 1916		6
» » 1917		9
» » 1918		8
» » 1919		5
» » 1920		—
» » 1921		—
» » 1922		—
VIII. Klasifikácia:		
spôsobilých s vyznamenaním		5
spôsobilých (po opravných skúškach)		31
nespôsobilých (po opravných skúškach)		4
opravných skúšok povolených		4
Ďodatočných skúšok povolených		—
neklasifikovaných		—

Ročník:	ústav:		Spolu
	I.	II.	
I. Počet žiactva:			
na počiatku šk. roku	40	40	80
behom roku vstúpili	1	1	2
na "konci" "vystúpili	1	—	1
na "konci" šk. roku	40	41	81
II. Rodisko:			
Bánovce n. Bebravou	5	1	6
Slovensko okrem Bánoviec n. B.	34	37	71
Ostatná republika	—	—	—
Cudzina	1	3	4
III. Bydlisko:			
u rodičov v Bánovciach n. B.	6	1	7
u zodpovedných dozorcov	15	24	39
denne dochádzalo	19	16	35
IV. Štátna príslušnosť:			
československá	40	41	81
cudzia	—	—	—
V. Reč materinská:			
slovenská	40	41	81
iná	—	—	—
VI. Náboženstvo:			
rímskokatolícke	40	41	81
gréckokatolícke	—	—	—
iné	—	—	—
VII. Vek:			
Narodených v roku 1905	—	1	1
" " 1909	—	2	2
" " 1910	—	—	—
" " 1911	—	2	2
" " 1912	1	3	4
" " 1913	2	—	2
" " 1914	2	4	6
" " 1915	4	2	6
" " 1916	—	7	7
" " 1917	7	8	15
" " 1918	2	7	9
" " 1919	17	5	22
" " 1920	5	—	5
" " 1921	—	—	—
" " 1922	—	—	—
VIII. Klasifikácia:			
spôsobilých s vyznamenaním	5	4	9
spôsobilých (po oprav. skúškach)	28	30	58
nespôsobilých (po oprav. skúškach)	6	7	13
opravných skúšok povolených	9	10	19
dodatočných skúšok povolených	—	1	1
neklasifikovaných	1	—	1

Školský rok 1936/37

Ročník:	ústav:				Spolu	cvič. šk.	
	I.	II.	III.	IV.		I.	II.
I. Počet žiactva:							
na počiatku škol. roku	43	44	35	—	122		
behom roku vstúpili	—	—	—	—	—		
behom roku vystúpili	—	—	—	—	—		
na konci škol. roku	43	44	35	—	122		
II. Rodisko:							
Bánovce nad Bebravou	6	5	1	—	12		
Slovensko okrem Bánoviec n. Bebr.	35	38	33	—	106		
Ostatná republika	—	—	—	—	—		
Cudzina	2	1	1	—	4		
III. Bydlisko:							
u rodičov v Bánovciach n. Bebr. . . .	6	6	1	—	13		
u zodpovedných dozorcov	22	22	19	—	63		
denne dochádzalo	15	16	15	—	46		
IV. Štátna príslušnosť:							
československá	43	44	35	—	122		
cudzía	—	—	—	—	—		
V. Reč materinská:							
slovenská	43	44	35	—	122		
iná	—	—	—	—	—		
VI. Náboženstvo:							
rímskokatolícke	43	44	35	—	122		
gréckokatolícke	—	—	—	—	—		
iné	—	—	—	—	—		
VII. Vek:							
Narodených v roku 1905	—	—	1	—	1		
» » 1909	—	1	1	—	2		
» » 1910	—	—	1	—	1		
» » 1911	—	—	1	—	1		
» » 1912	—	1	3	—	4		
» » 1913	1	2	1	—	4		
» » 1914	2	1	3	—	6		
» » 1915	—	4	3	—	7		
» » 1916	3	2	6	—	11		
» » 1917	3	7	5	—	15		
» » 1918	6	3	7	—	16		
» » 1919	10	16	3	—	29		
» » 1920	14	7	—	—	21		
» » 1921	3	—	—	—	3		
» » 1922	1	—	—	—	1		
VIII. Klasifikácia:							
spôsobilých s vyznamenaním	1	2	3	—	6		
spôsobilých (po oprav. skúškach)	37	33	27	—	97		
nespôsobilých (po oprav. skúškach) . . .	5	9	5	—	19		
opravných skúšok povolených	5	8	6	—	19		
dodatočných skúšok povolených	—	—	—	—	—		
neklasifikovaných	—	—	—	—	—		

Cvičnou školou bola ustanovená jedna trieda na miestnej št. ľud. škole.

Školský rok 1937/38

Ročník:	ústav:				Spolu	cvič. šk.		Spolu
	I.	II.	III.	IV.		I.	II.	
I. Počet žiactva:								
na počiatku škol. roku	45	48	35	30	158	21	30	51
behom roku vstúpili	—	—	—	—	—	—	—	—
behom roku vystúpili	2	2	1	—	5	—	—	—
na konci škol. roku	43	46	34	30	153	21	30	—
II. Rodisko:								
Bánovce nad Bebravou	3	5	5	1	14	19	30	49
Slovensko okrem Bánoviec n. Bebr. ostatná republika	40	39	28	28	135	2	—	2
cudzina	—	2	1	1	4	—	—	—
III. Bydlisko:								
u rodičov v Bánovciach nad Bebr. v internáte	3	5	6	1	15	19	30	49
denne dochádzalo	28	28	15	16	87	—	—	—
	12	13	13	13	51	2	—	2
IV. Štátna príslušnosť:								
československá	43	46	34	30	153	21	30	51
cudzia	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Reč materinská:								
slovenská	43	46	34	30	153	21	30	51
iná	—	—	—	—	—	—	—	—
VI. Náboženstvo:								
rímskokatolícke	43	45	34	30	152	21	20	51
gréckokatolícke	—	1	—	—	1	—	—	—
iné	—	—	—	—	—	—	—	—
VII. Vek:								
Narodených v roku 1905	—	—	—	1	1	—	—	—
„ „ 1909	—	—	1	1	2	—	—	—
„ „ 1910	—	—	—	1	1	—	—	—
„ „ 1911	—	—	—	1	1	—	—	—
„ „ 1912	—	—	1	3	4	—	—	—
„ „ 1913	—	2	2	—	4	—	—	—
„ „ 1914	1	2	—	3	6	—	—	—
„ „ 1915	—	1	1	1	3	—	—	—
„ „ 1916	1	3	3	5	12	—	—	—
„ „ 1917 . . . 1926	2	4	4	4	14	—	1	1
„ „ 1918 . . . 1927	1	5	2	6	14	—	11	11
„ „ 1919 . . . 1928	4	13	13	4	34	—	8	8
„ „ 1920 . . . 1929	12	12	7	—	31	4	10	14
„ „ 1921 . . . 1930	14	3	—	—	17	7	—	7
„ „ 1922 . . . 1931	8	1	—	—	9	10	—	10
VIII. Klasifikácia:								
spôsobilých s vyznamenaním	4	4	1	3	12	—	—	—
spôsobilých (pred oprav. skúškami) nespôsobilých (pred oprav. skúškami)	32	30	26	23	111	19	30	49
opravných skúšok povolených	7	11	7	3	28	2	—	2
dočasných skúšok povolených	2	6	4	3	15	—	—	—
neklasifikovaných	—	1	—	1	2	—	—	—
	—	1	—	1	2	—	—	—

F. Menoslov žiactva.

Za menom udaný prvý názov obce značí rodisko, druhý v zátvorke ( ) terajšie bydlisko. V zátvorkách [ ] sú žiaci behom roku vystúpivší. Hviezdička * značí vyznamenanie.

Školský rok 1934/35

I. ročník:

1. Štefan Androvič z Varína, 2. *Jozef Bebjak z Chynorian, 3. [Arnold Bednár z Vrútok], 4. Vojtech Bilík z Topoľčian, 5. Viliam Blaha z Varína, 6. Augustín Čongrady z Nového Mesta nad Váhom, 7. *Karol Dobiš z Trenčína (Ružomberok), 8. Lad. Dorogi z Podbrehová Lehotky (Vyhne), 9. Anton Faybik z New-Yorku (Žilina), 10. Michal Fulier z Kočoviec, 11. Jozef Gábor z Vrútok (Varín), 12. Ignác Greguš z Rástočna, 13. Ján Hedera z Horných Naštíc, 14. Julius Hedera z Horných Naštíc, 15. Gejza Igaz z Biskupíc, 16. Leonard Kasala z Dolných Naštíc, 17. Karol Kinček z Topoľčian, 18. Ján Kočalka z Bobrovnika (Sučany), 19. Pavel Kočiš z Cabaju-Cápóra, 20. *Štefan Kopecký z Bánoviec nad Bebr., 21. Zdenek Kőrösi z Kubachov (Čalad) 22. Albín Kyselica z Bobot-Lehoty, 23. Karol Lenner z Tovarník, 24. Martin Magut z Farkašoviec, 25. Emil Marek z Púchova (Žilina), 26. Emil Masarik z Chicaga (Malá Hradná), 27. Štefan Maťo z Lukova (Veľké Janikovce), 28. Ján Máhrík z Hamrov, 29. *Ladislav Mečiar zo Šajókazi (Handlová), 30. Jozef Nicora z Vrábél, 31. Valentín Novajovský zo Spišskej Belej, 32. Jozef Prekop z Trenč. Turnej, 33. František Salát z Vrútok, 34. Jozef Schühtancz z Prievidze, 35. Rudolf Sokolík z Pečeňan, 36. Anton Surový z Prievidze, 37. Ján Štefánek z Horných Vašardíc (Nitra), 38. Mikuláš Štrbavý z Dolných Naštíc, 39. Ján Vacval z Veľ. Ostratic, 40. František Vitáloš z Devínskej Novej Vsi, 41. *Peter Žatko z Veľ. Ostratic.

Školský rok 1935/36

I. ročník:

1. Jozef Almáši z Turč. Sv. Martina (Veľ. Ostratice), 2. Pavel Antala z Podlužian, 3. *Anton Archel zo Žarovice, 4. Viliam Bebjak z Tözsmiske (Chynorany), 5. [Ivan Blaho z Bánoviec nad Bebravou], 6. Robert Bláschke z Bánoviec nad Bebr., 7. Eugen Buday z Trenčína, 8. Tibor Cserhalmi z Beši, 9. Jozef Dlhoš z Turovej (Nové Mesto nad Váhom), 10. Jozef Gábor z Vrútok (Varín), 11. *Augustín Gunár z Bobota, 12. Alojz Guniš z Veľ. Chlievan, 13. *Milan Harinek z Bánoviec nad Bebr., 14. Albert Hlaváč z Chynorian, 15. *Jozef Igaz z Biskupíc, 16. *Ondrej Jantošovič zo Soblahova, 17. Leonard Kasala z Dol. Naštíc, 18. Rudolf Korec z Bošian, 19. Peter Kozinka z Veľ. Ostratic, 20. [Zdenek Kőrösi z Kubachov (Čalad)], 21. Augustín Ližičiar zo Skaly Novej Vsi, 22. Jozef Mano z Rybian, 23. Pavel Meluš z Klátovej Novej Vsi, 24. Zigmund Meluš z Noroviec (Šišov), 25. Imrich Miček z Horných Orešian, 26. Štefan Michalka z Bánoviec nad Bebr., 27. Pavel Móric zo Sučian, 28. Marcel Nemeš z Ludanic, 29. Gustáv Pietrik z Bánoviec nad Bebr., 30. Vendelín Podskoč z Valaskej Belej, 31. Robert Ruisl z Brezolúp (Bánovce nad Bebr.), 32. Belo Stuparič z Tvrdomestic (Haláčovce), 33. Jozef Škvarčina z Bošian, 34. Ignác Šmotlák z Chynorian, 35. Alfonz Šulo z Livínskych Opatoviec, 36. Bohuslav Tiso z Veľ. Bytče, 37. František Tománek z Veľ. Chlievan (Trenčín), 38. Arpád Truban z Handlovej, 39. Ferdinand Tvrдый z Veľ. Bytče, 40. Michal Vavrínek z Varína, 41. Karol Verček z Zemianskych Kostolian (Nedožery).

II. ročník:

1. *Jozef Bebjak z Chynorian, 2. Vojtech Bilik z Topoľčan, 3. Gabriel Bítarovský z Pravotíc, 4. Viliam Blaha z Varína (Žilina), 5. Augustín Čongrady z Nového Mesta nad Váhom, 6. *Karol Dobiš z Trenčína (Ružomberok), 7. Ladislav Dorogí z Podbrehových-Lehotky (Vyhne), 8. Anton Faybik z New-Yorku (Žilina), 9. Michal Fulier z Kočovíc, 10. Ignác Greguš z Brusna, 11. Ján Hedera z Hor. Naštíc, 12. Julius Hedera z Hor. Naštíc, 13. Gejza Igaz z Biskupíc, 14. Eugen Kikuš z Nových Zámkov, 15. Karol Kinček z Topoľčan, 16. Ján Kočalka z Bobrovníka (Sučany), 17. Pavel-Kočíš z Cabaju Čápora, 18. Štefan Kopecký z Bánoviec nad Bebr., 19. Albín Kyselica z Bobot-Lehoty, 20. Karol Lenner z Tovarník, 21. Martin Magut z Farkašovíc, 22. Ján Máhrík z Hamrov, 23. Emil Marek z Púchova (Žilina), 24. Izidor Marček z Hornej Stredy nad Váhom, 25. Emil Masarik z Chicaga (Malá Hradná), 26. Štefan Mafo z Lukova (Veľké Janikovce), 27. Ladislav Mečiar z Šajókaži (Handlová), 28. Gregor Michalec z Brehov, 29. Jozef Nicora z Vrábel, 30. Valentín Novajovský zo Spišskej Belej, 31. Štefan Pallaghy zo Žiliny, 32. *Jozef Prekop z Trenč. Turnej, 33. Rudolf Sokolík z Pečenian, 34. Anton Surový z Prievidze, 35. Jozef Schüttanz z Prievidze, 36. Ján Štefánek z Horných Vašardíc (Nitra), 37. Mikuláš Štrbavý z Dol. Naštíc, 38. Ján Vacval z Veľ. Ostratic, 39. Jozef Vestenický z Veľ. Ostratic, 40. František Vitáloš z Devínskej Novej Vsi, 41. *Peter Žatko z Veľ. Ostratic.

Školský rok 1936/37

I. ročník:

1. Viktor Adamik z Chicaga (Klátová Nová Ves), 2. Viliam Bebjak z Chynorian, 3. Jozef Benčat z Kozárovíc, 4. Ivan Blaho z Bánoviec nad Bebr., 5. Anton Bujna z Nadlíc, 6. Julius Čelko z Domaníže (Považská Bystrica), 7. František Deák z Vozokán, 8. Ladislav Diera z Topoľčan, 9. Ján Dvonč zo Žabokriek nad Nitrou, 10. Alojz Dvorský z Tovarník, 11. Ludovít Dvorský zo Šipkova, 12. František Ďurčo z Dubodiela (Svinná), 13. Julius Fáber z Nitr. Stredy, 14. Ján Fofko z Novej Bane, 15. Peter Halgaš z Tekovskej Breznice, 16. Timot Husár z Hlohovca, 17. Ján Janiček z Lysej pod Makytou, 18. Eugen Kikuš zo Žiliny (Rajec nad Rajč.), 19. Viliam Klech z Beckova, 20. Valent Kollárik z Kysuckého Nového Mesta, 21. Šebestian Kopáč z Verešváru, 22. Vojtech Kozinka z Dol. Naštíc, 23. Milan Laurinec z Bánoviec nad Bebr., 24. Anton Mariš zo Žabokriek nad Nitrou, 25. Jozef Márko z Chynorian, 26. Jozef Masár z Dubníčky, 27. Zigmund Meluš z Noroviec (Šišov), 28. Imrich Miček z Horných Orešian, 29. František Mokráň z Bánoviec nad Bebr., 30. Štefan Mucha z Mníchovej Lehoty (Ladce), 31. Jozef Novotný z Hlože, 32. *Andrej Nemlaha z Bánoviec nad Bebr., 33. Oto Pauer z Lietavy Lučky (Ladce), 34. Jozef Podoba z Malých Ostratic, 35. Vendel Podskoč z Valaskej Belej, 36. Anton Porubský z Bánoviec nad Bebr., 37. Ján Procházka z Hlohovca, 38. Jozef Ruček z Beluše, 39. Ján Sečánsky z Vysočan, 40. Michal Šimko zo Šišova, 41. Jozef Vasilovčík z Urminiec, 42. Štefan Vrba z Bánoviec nad Bebr., 43. Jozef Zábojník z Diviackej Novej Vsi (Návojojvce).

II. ročník:

1. Pavel Antala z Podlužian, 2. Anton Archel zo Žarnovíc, 3. Emanuel Belobrad z Beluše, 4. Robert Blaschke z Bánoviec nad Bebr., 5. Eugen Buday z Trenčína, 6. Tibor Cserhalmi z Beše, 7. Jozef Dlhoš z Turovej (Nové Mesto nad Váhom), 8. Ladislav Dorogí z Podbrehy Lehotky (Vyhne), 9. Anton Faybik z New-Yorku (Žilina), 10. *Augustín Gunár

z Bobota, 11. Alojz Guniš z Veľkých Chlievan, 12. Milan Harineč z Bánoviec nad Bebr., 13. Albert Hlaváč z Chynorian, 14. Jozef Igaz z Biskupíc, 15. Ondrej Jantošovič zo Soblahova, 16. Leonard Kasala z Dol. Naštíc, 17. Eugen Kikuš z Nových Zámkov, 18. Pavel Kočiš z Cabajū-Cápóra, 19. Rudolf Korec z Bošian, 20. Peter Kozinka z Veľ. Ostratic, 21. Martin Kukla z Dolných Krškan (Molnoš), 22. Karol Lenner z Tovarník, 23. Augustín Ližičiar zo Skaly Novej Vsi, 24. Jozef Mano z Rybian, 25. Izidor Markech z Hornej Stredy nad Váhom, 26. Pavel Meluš z Klátovej Novej Vsi, 27. Štefan Michalka z Bánoviec nad Bebr., 28. Pavel Móric zo Sučian, 29. Marcel Nemec z Ludanic, 30. Jozef Nicora z Vrábľ, 31. Julius Oravský z Bánoviec nad Bebravou, 32. Gústáv Pietrik z Bánoviec nad Bebr., 33. František Poloczek zo Solivaru (Prešov), 34. Robert Ruisl z Brezolúp (Bánovce nad Bebr.), 35. Belo Struparič z Tvrdomestic (Haláčovce), 36. Jozef Škvarenina z Bošian, 37. *Ignác Šmotlák z Chynorian, 38. Alfonz Šulo z Livínskych Opatoviec, 39. Bohuslav Tiso z Veľkej Bytče, 40. František Tománek z Veľ. Chlievan (Trenčín), 41. Ferdinand Tvrдый z Veľkej Bytče, 42. Michal Vavríneč z Varína, 43. Karol Verček zo Zemianskych Kostolian (Nedožery), 44. Štefan Žitňan z Nových Zámkov.

III. ročník:

1. *Jozef Bebjak z Chynorian, 2. Vojtech Bilik z Topoľčian, 3. Gabriel Bitarovský z Pravotíc, 4. Viliam Blaha z Varína, 5. Augustín Čongrady z Nového Mesta nad Váhom, 6. Karol Dobiš z Trenčína (Ružomberok), 7. Michal Fulier z Kočovíc, 8. Ignác Greguš z Brusna, 9. Ján Hedera z Horných Naštíc, 10. Julius Hedera z Horných Naštíc, 11. Gejza Igaz z Biskupíc, 12. Štefan Keller z Hronských Nemci (Čaradice), 13. Karol Kinček z Topoľčian, 14. Ján Kočalka z Bobrovnika (Sučany), 15. Štefan Kopecký z Bánoviec nad Bebr., 16. Albín Kyselica z Bobot-Lehoty, 17. Ján Máhrik z Hamrov, 18. Emil Masarik z Chicaga (Malá Hradná), 19. Štefan Mafo z Lukova (Veľké Janikovce), 20. Gregor Michalec z Brehov, 21. Teodor Molnár z Bardejova, 22. Valentín Novajovský zo Spišskej Belej, 23. Štefan Pallaghy zo Žiliny, 24. Ladislav Pázmán zo Šiah (Bratislava), 25. *Jozef Prekop z Trenč. Turnej, 26. Silvester Sabo z Valtášura, 27. Rudolf Sokolík z Pečenian, 28. Anton Surový z Prievidze, 29. Jozef Schühtancz z Prievidze, 30. Ján Štefánek z Horných Vašardí (Nitra), 31. Mikuláš Štrbavý z Dolných Naštíc, 32. Ján Vacval z Veľ. Ostratic, 33. Jozef Vestenický z Veľ. Ostratic, 34. František Vitáloš z Devinskej Novej Vsi, 35. *Peter Žatko z Veľ. Ostratic.

Školský rok 1937/38

I. ročník:

1. Vladimír Androvič z Rajca nad Rajčiankou, 2. Ignác Bátora z Dol. Naštíc, 3. Albert Bebjak z Chynorian, 4. František Benko z Hostia (Skýcov), 5. [Karol Blaschke z Bánoviec nad Bebr.], 6. Vladimír Bročko z Bánoviec nad Bebr., 7. Vladimír Brtko z Novej Bane (Pliešovce), 8. Anton Bujna z Nadíc, 9. Lukáč Cigáň z Novej Vsi nad Žitavou, 10. *Milan Čačko z Bánoviec nad Bebr., 11. Pavel Černuch z Beluše, 12. Jozef Ďurín v Veľkého Rovného, 13. Vladimír Ďuriš z Veľkého Rovného, 14. Alojz Dvorský z Tovarník, 15. Vojtech Fajta z Lutily (Kozárovce), 16. Karol Gajdoš z Preseľian, 17. Pavel Gilan z Rástočna, 18. Alfred Hamara z Klátovej Novej Vsi, 19. Jozef Harmann z Michaloviec, 20. Ludovít Herczeg z Dolných Dubovian, 21. Anton Húsár z Malých Ostratic, 22. Vojtech Jakúbik zo Spišskej Novej Vsi (Rajec nad Rajčiankou), 23. [Jozef Karafa z Pukanca], 24. Viliam Klech z Beckova, 25. Ferdinand Klíma zo Zlatna, 26. Anton Koterec z Bánoviec nad Bebr. (Bošany), 27.

Ján Kováč z Prievidze (Kerť), 28. Vojtech Kozinka z Dolných Naštíc, 29. Ľudovít Kučerka z Veľkých Dvoran, 30. Štefan Lauko z Klátovej Novej Vsi, 31. Emil Lukáč z Veľkých Chlievan, 32. Jozef Masár z Dubníčky, 33. Imrich Medek z Bechyniec (Hlohovec), 34. *Miroslav Miština z Nových Zámkov (Bánovce nad Bebr.), 35. Rudolf Móric zo Sučian, 36. Augustín Niebur z Nitry (Bánovce nad Bebr.), 37. Jozef Potočár zo Skalitého, 38. František Puchovský z Chynorian, 39. Jozef Pullmann z Dechtíc, 40. *Andrej Slaninka zo Sobraniec, 41. Emil Sojka z Vysokej nad Kysucou, 42. *Ladislav Thomas z Topoľčian, 43. Karol Trefil z Nového Mesta nad Váhom, 44. Jozef Zachar z Hlohovca, 45. Jozef Zátka z Veľkých Ostratic.

II. ročník:

1. Viktor Adamik z Chicaga (Klátová Nová Ves), 2. Peter Baláz z Dubodiela, 3. Viliam Bebjak z Tözsmiske (Chynorany), 4. Emanuel Belobrad z Belušé, 5. *Jozef Benčat z Kozároviec, 6. [Ivan Rudolf Blaho z Bánoviec nad Bebr.], 7. Eugen Buday z Trenčína, 8. Julius Čelko z Domaňize (Považská Bystrica), 9. Tibor Cserhalmi z Beši, 10. František Deák z Vozokán, 11. Ján Dvonč zo Žabokriek nad Nitrou, 12. Ľudovít Dvorský zo Šípkova, 13. Ladislav Diera z Topoľčian, 14. František Ďurčo z Dubodiela (Svinná), 15. Ladislav Eškütt z Dyčky, 16. Julius Fáber z Nitrianskej Stredy, 17. František Farkaš z Vrútok, 18. Ján Foľko z Novej Bane, 19. Alojz Guniš z Veľkých Chlievan, 20. Timot Husár z Hlohovca, 21. Ján Janiček z Lysej pod Makytou, 22. Mikuláš Kadar z Choňkoviec, 23. Eugen Kikuš zo Žiliny (Rajec nad Rajčiankou), 24. Valentín Kolárik z Kysuckého Nového Mesta, 25. Sebastian Kopáč z Verešváru, 26. Štefan Korčmároš zo Sečoviec, 27. *Milan Laurinec z Bánoviec nad Bebr., 28. Anton Mariš zo Žabokriek nad Nitrou, 29. Jozef Marko z Chynorian, 30. Zigmund Meluš z Noroviec (Šišov), 31. Imrich Miček z Horných Orešian, 32. František Mokrán z Bánoviec nad Bebr., 33. Pavel Móric zo Sučian, 34. Štefan Mucha z Mnichovej Lehoty (Ladce), 35. Jozef Novotný z Hlože, 36. *Andrej Nemlaha z Bánoviec nad Bebr., 37. Oto Pauer z Lietavy Lúčky (Ladce), 38. Jozef Podoba z Malých Ostratic, 39. Vendelín Podskoč z Valaskej Belej, 40. Anton Porubský z Bánoviec nad Bebr., 41. Vojtech Pristach zo Žiliny, 42. Ján Procházka z Hlohovca, 43. *Jozef Ruček z Belušé, 44. Ján Sečánsky z Vysočian, 45. Michal Milan Šimko zo Šišova, 46. Jozef Vasilovčík z Urminiec, 47. Štefan Vrba z Bánoviec nad Bebr., 48. [Jozef Zábojník z Diviackej Novej Vsi (Návojevce)].

III. ročník:

1. Pavel Antala z Podlužian, 2. Anton Archel zo Žarnovice, 3. Robert Blaschke z Bánoviec nad Bebr., 4. Ladislav Dorogi z Podbrehrov Lehotky (Vyhne), 5. Anton Faybik z New-Yorku (Žilina), 6. Michal Fulier z Kočoviec, 7. Augustín Gunár z Bobota, 8. Milan Harinec z Bánoviec nad Bebr., 9. Albert Hlaváč z Chynorian, 10. Jozef Igaz z Biskupíc, 11. Ondrej Jantošovič zo Sobláhova, 12. Leonard Kasala z Dolných Naštíc, 13. Eugen Kikuš z Nových Zámkov, 14. Pavel Kočíš z Cabaju Čápora, 15. Rudolf Korec z Bošian, 16. Martin Kukla z Dolných Krškan (Molnoš), 17. Augustín Ližičiar zo Skalnej Novej Vsi, 18. Jozef Mano z Rybian, 19. Pavel Meluš z Klátovej Novej Vsi, 20. Štefan Michalka z Bánoviec nad Bebr., 21. Marcel Nemeč z Ludaníc, 22. Julius Oravský z Bánoviec nad Bebr., 23. Ladislav Pázmán zo Šiah (Bratislava), 24. Gustáv Pietrik z Bánoviec nad Bebr., 25. František Poloczek zo Solivaru (Prešov), 26. Robert Ruisl z Brezolúp (Bánovce nad Bebr.), 27. Jozef Schühtancz z Prievidze, 28. Viliam Szónak zo Ztratenej (Betliar), 29. Belo Struparič z Tvrdomestic (Halačovce), 30. Jozef Škvarenina z Bošian, 31. *Ignác Šmotlák z Chynorian, 32. Alfonz Šulo z Livínskych Opatoviec, 33. [Fran-

IV. ročník:

1. *Jozef Bebjak z Chynorian, 2. Vojtech Bilík z Topoľčian, 3. Gabriel Bitarovský z Pravotíc, 4. Viliam Blaha z Varína, 5. Augustín Congradý z Nového Mesta nad Váhom, 6. Karol Dobiš z Trenčína (Ružomberok), 7. Ignác Greguš z Brusna, 8. Ján Hedera z Horných Naštíc, 9. Julius Hedera z Horných Naštíc, 10. Gejza Igaz z Biskupíc, 11. Karol Kinček z Topoľčian, 12. Ján Kočalka z Bobrovnika (Sučany), 13. Štefan Kopecký z Bánoviec nad Bebr., 14. Albín Kyselica z Bobot-Lehoty, 15. Ján Máhrik z Hamrov, 16. Masarik z Chicaga (Malá Hradná), 17. Štefan Mafo z Lukova (Veľké Janikovce), 18. Gregor Michalec z Brehov, 19. Valentín Novajovský zo Spišskej Belej, 20. Štefan Pallaghy zo Žiliny, 21. *Jozef Prekop z Trenčianskej Turnej, 22. Silvester Sabo z Valtašura, 23. Rudolf Sokolík z Pečeňan, 24. Anton Surový z Prievidze, 25. Ján Štefánek z Horných Vašardíc (Nitra), 26. Mikuláš Štrbavý z Dolných Naštíc, 27. Ján Vacval z Veľkých Ostratic, 28. Jozef Vestenický z Veľkých Ostratic, 29. František Vitáloš z Devínskej Novej Vsi, 30. *Peter Žatko z Veľkých Ostratic.

Cvičná škola

I. trieda, 1. ročník:

1. Anton Černák z Bánoviec nad Bebravou, 2. Alojz Durech z Bánoviec nad Bebravou, 3. Anton Exler z Bánoviec nad Bebravou, 4. Vojtech Janáč z Nitry (Bánovce nad Bebravou), 5. Jozef Kiselica z Bánoviec nad Bebravou, 6. Igor Kľuvánek z Košíc (Bánovce nad Bebravou), 7. Tibor Kľuvánek z Bánoviec nad Bebravou, 8. Jozef Sedlárik z Bánoviec nad Bebravou, 9. Gabriel Stránsky z Bánoviec nad Bebravou, 10. Mikuláš Vojtech Stránsky z Bánoviec nad Bebravou.

I. trieda, 2. ročník:

1. Julius Baláž z Bánoviec nad Bebravou, 2. Rudolf Blaho z Bánoviec nad Bebravou, 3. Ján Exler z Bánoviec nad Bebravou, 4. Jozef Gálik z Dolných Ozoroviec, 5. Ján Janáč z Bánoviec nad Bebravou, 6. Emil Masarik z Malých Chlievan, 7. Anton Mínarovjech z Bánoviec nad Bebravou, 8. Štefan Schmidt z Bánoviec nad Bebravou, 9. Ján Švec z Bánoviec nad Bebravou, 10. Miron Gabriel Telepovský z Bánoviec nad Bebravou, 11. Jozef Vacek z Bánoviec nad Bebravou.

II. trieda, 3. ročník:

1. Viktor Belák z Bánoviec nad Bebravou, 2. Jozef Ondrej Harínek z Bánoviec nad Bebravou, 3. Tibor Michal Jánošík z Bánoviec nad Bebravou, 4. Michal Kopecký z Bánoviec nad Bebravou, 5. Jozef Michalka z Bánoviec nad Bebravou, 6. Michal Michalka z Bánoviec nad Bebravou, 7. Alojz Minárik z Bánoviec nad Bebravou, 8. Michal Paluš z Bánoviec nad Bebravou, 9. Jozef Vereš z Bánoviec nad Bebravou, 10. Ján Žitňanský z Bánoviec nad Bebravou.

II. trieda, 4. ročník:

1. Ján Janáč z Nitry (Bánovce nad Bebravou), 2. Michal Ležatka z Bánoviec nad Bebravou, 3. Milan Mínarovjech z Bánoviec nad Bebravou, 4. Viliam Mínarovjech z Bánoviec nad Bebravou, 5. Jozef Miština z Bánoviec nad Bebravou, 6. Ján Paluš z Bánoviec nad Bebravou, 7. Jozef Švec zo Sučian (Bánovce nad Bebravou), 8. Dušan Válik z Bánoviec nad Bebravou.

II. trieda, 5. ročník:

1. Vladimír Beňačka z Bánoviec nad Bebravou, 2. Bohumír Bročko z Bánoviec nad Bebravou, 3. Štefan Farkaš z Bánoviec nad Bebravou, 4. Ladislav Gécy z Horných Naštíc (Bánovce nad Bebravou), 5. Vladimír Harínek z Bánoviec nad Bebravou, 6. Robert Matejka z Pravotíc (Bánovce nad Bebravou), 7. František Plačko z Bánoviec nad Bebravou, 8. Vojtech Rehák z Bánoviec nad Bebravou, 9. Rudolf Sirotný z Bánoviec nad Bebravou, 10. Jozef Vrba z Bánoviec nad Bebravou, 11. Stanislav Žitňan z Bánoviec nad Bebravou, 12. Vladimír Žitňan z Bánoviec nad Bebravou.

G. Oznam pre školský rok 1938/39

Začiatok školského roku 1938/39 je 1. septembra.

1. septembra o 8. hodine ráno opravné skúšky a počiatok školského roku na cvičnej škole.

2. septembra Veni Sancte a zápis žiakov do všetkých ročníkov.

3. septembra čítanie disciplinárneho poriadku, pokyny a počiatok vyučovania.

Riaditeľstvo srdečne ďakuje všetkým dobrodincom a priaznivcom za finančnú podporu, menovite Okresnému vyboru, Obecnému zastupiteľstvu a Živnostenskému úvernému družstvu s r. o. v Bánovciach nad Bebravou, ako aj za finančnú podporu, ktorej sa behom roku dostalo s rozličných strán nemajetným žiakom.

Soznam učebníc pre školský rok 1938/39

I. ročník.

Pokoj Žiška: Vierovka pre vyššie triedy str. škôl. J. Damborský: Slovenská mluvnica, 5. vyd. (pre všetky ročníky). I—II. Bujnáková-Meňšík: Slovenská poetika, 5. vyd. L. Šenšel: Slovenská štylistika, 2. vyd. Cítanková komisia: Čítanka pre slov. ústavy učiteľ., diel I. Bačkovský-Trnovský: Zemepis pre učiteľ. ústavy, diel I. Brunclík-Machát: Zemepisný atlas, 5. vyd. Pre všetky ročníky. Novák-Till: Dejepis pre učiteľské ústavy. Diel I. Starovek II. vyd. Balcar-Kameníček-Dvořák: Historicko-zemepisný atlas. Pre všetky ročníky. Ríha-Ceněk: Aritmetika pre učiteľ. ústavy, diel I. Havelka-Hapala: Geometria pre učiteľ. ústavy, diel I. Daněk-Píkula: Zoologia pre učiteľ. ústavy. Mašek-Křehlík-Toulová: Chemia pre učiteľ. ústavy. B. Čeněk: Škola spevu, 4. vyd. Pre všetky ročníky. E. Hula: Naše spievanky, diel I—III. pre I—IV. roč. Bayer-Máslo: Škola hry klavírnej, pre I—II. roč. V. Flégl: Elementárna škola hry huslovej, sošit 1—2. pre I. roč. Fr. Sykora: Etudy, pre I. roč. J. Gebauer: 12 duet pre začiatočníkov, op. 10. M. Doležil: Intonácie a elementárny rytmus. Pre I—IV. roč. Ouředníček-Vráblik: Cvičebnica jaz. nemeckého pre I—II. tr. str. škôl. K. Krčma: Učebnica telesnej výchovy pre ústavy učiteľské. Pre I—IV. roč. Šembera: Písmo.

II. ročník.

L. Petráš: Mravouka. Švadlenka-Klíma: Obecná pedagogika. J. Damborský: Slovenská mluvnica, 5. vyd. ako v roč. I. Bujnák-Menšík: Slovenská poetika. (Jako v roč. I.). E. Senšel: Slovenská štylistika. (Jako v roč. I.) Haluzický-Písecký: Čítanka pre slov. učiteľ. ústavy II. diel. Straka-Chorvát: Literárna rukoväť. Urban-Zpěvák-Koláček-Trnavský: Zemepis pre vyššie tr. str. škôl. Brunclík-Machát: Zemepisný atlas. V. vyd. (Jako v I. roč.). Lohr-Heřmanský: Všeobecný dejepis pre učiteľ. ústavy II. diel. Balcar-Kameníček-Dvořák: Historicko-zemepisný atlas. (Jako v I. roč.). Říha-Čeněk: Aritmetika pre učiteľské ústavy, diel II. Havelka-Hapala: Geometria pre učiteľské ústavy. (Jako v I. roč.). Valouch: Tabuľky logaritmické. Smolář-Chrappa: Botanika pre vyššie tr. str. škôl. Hainer-Novacký: Zdravoveda. Sillinger-Petráš: Herbár pre stredné školy. Polívka-Broul: Klúč k určovaniu rastlín. Kopecký-Haberland: Fyzika pre II. roč. učiteľ. ústavu. E. Hulla: Naše spievanky. (Jako v I. roč.). B. Čeněk: Škola spevu. (Jako v I. roč.). V. Flégl: Elementárna škola hry huslovej, sošit 3—4. pre II. roč. V. Flégl: Elementárna škola hry klavírnej, sošit 2—3. pre II. roč. Fr. Sykora: Etudy pre II. roč. M. Doležil: Intonácia a elementárny rytmus. (Jako v roč. I.). J. Gabauer: 12 duet pre začiatocníkov, op. 10. (Jako v I. roč.). J. Bartovský: Obrázky z dejín hudby. Ouředníček-Vráblik: Cvičebnica jaz. nemeckého. (Jako v I. roč.). K. Krčma: Učebnica telesnej výchovy, pre učiteľské ústavy, (Jako v I. roč.).

III. ročník.

L. Petráš: Cirkevné dejiny. Švadlenka-Kurfürstová-Kubányiová: Obecná didaktika. Hlava: Elementárna metodika. J. Damborský: Slovenská mluvnica. (Jako v I. roč.). Vlček-Heřmanský: Čítanka pre VI. tr. slov. str. škôl. Vlček-Heřmanský-Menšík: Čítanka pre VII. tr. slov. str. škôl. J. Menšík: Literárna rukoväť k čítanke pre VI. tr. slov. str. škôl. J. Menšík: Literárna rukoväť k čítanke pre VII. tr. slov. str. škôl. Nikolau-Baxa-Stocký: Čsl. vlastiveda. Brunclík-Machát: Zemepisný atlas. V. vyd. (Jako v I. roč.). Novák-Till: Dejepis pre učiteľské ústavy, III. diel. Balcar-Kameníček-Dvořák: Historicko-zemepisný atlas. (Jako v I. roč.). Posejpal-Hapala: Aritmetika pre učiteľské ústavy. (Jako v II. roč.). Havelka-Hapala: Geometria pre učiteľské ústavy, II. diel. Valouch: Tabuľky logaritmické. (Jako v II. roč.). John-Kopa-Stolička: Prírodopis pre učiteľ. ústavy. V. vyd., II. diel. Novák-Jeništa: Fyzika pre učiteľské ústavy, III. diel. Daněk: Náuka o poľnom hospodárstve. E. Hulla: Naše spievanky. (Jako v I. roč.). B. Čeněk: Škola spevu. (Jako v I. roč.). J. Rauscher: Praktická škola hry na husle, sošit 5—7. Trumpus: Škola na varhany. Fr. Sykora: Etudy, pre III. roč. M. Doležil: Intonácia a elementárny rytmus. (Jako v I. roč.). Mazas: Op. 38. dueta, I. diel. E. Hulla: Sborník. (Vyd. z roku 1937). J. Bartovský: Obrázky z dejín hudby. (Jako v II. roč.). V. Hulík: Cvičebnica jaz. nemeckého pre III. tr. str. škôl. Fr. Mahýka: Ručné práce výchovné pre učiteľ. ústavy. K. Krčma: Učebnica telesnej výchovy pre učiteľ. ústavy. (Jako v I. roč.).

IV. ročník.

L. Petráš: Apologetika. Kádner-Slosar: Stručné dejiny pedagogiky, IV. opr. vyd. Buzek-Heřmanský: Úvod do práv. org. nár. škôl. II. vyd. J. Menšík: Čítanka pre VIII. tr. str. škôl. III. vyd. J. Menšík: Literárna rukoväť k čítanke pre VII. tr. slov. str. škôl. III. vyd. J. Menšík: Literárna rukoväť k čítanke pre najvyššie tr. slov. str. škôl. II. vyd. J. Damborský: Slovenská mluvnica. (Jako v I. roč.). Bujnák-Menšík: Slovenská poetika.

(Jako v I. roč.). Fiala-Novák-Zachystal: Učebnica zemepisu pre IV. tr. uč. úst. II. vyd. Brunclík-Machát: Zemepisný atlas. (Jako v I. roč.). Novák-Till: Dejepis pre učiteľské ústavy, IV. diel. Balcar-Kameníček-Dvořák: Historicko-zemepisný atlas. (Jako v I. roč.). Posejpal-Hapala: Aritmetika pre učit. ústavy. (Jako v II. a III. roč.). Havelka-Hapala: Geometria pre učit. ústavy, II. diel. (Jako v III. roč.). Valouch: Tabuľky logaritmické. (Jako v III. roč.). Novák-Jeništa: Fyzika pre učiteľské ústavy, IV. diel. E. Hula: Našim deťom. (Pre I—V. škol. rok). B. Čeněk: Škola spevu. (Jako v I. roč.). Trumpus: Škola na varhany. (Jako v II—III. roč.). J. Rauscher: Škola hry na húsle, sošit 5—6. Springer-Orel: Graduale parvum. Janovčík: Requiem aeternam. Mázas: 12 duet op. 38. Spol. Sv. Vojtecha: Pašie. E. Hula: Hudobná výchova spevom. J. Bartovský: Obrázky z dejín hudby. (Jako v III. roč.). V Hulík: Cvičebnica jaz. nemeckého pre IV. tr. str. škôl. Fr. Machýtko: Ručné práce výchovné pre učit. ústavy. (Jako v III. roč.). K. Kréma: Učebnica telesnej výchovy pre učiteľské ústavy. (Jako v I. roč.).

Metodiky:

Novák: Metodika jazyka vyučovacieho. Buzek-Heřmanský: Úvod do práv. org. nár. škôl. II. vyd. Hlava: Elementárna metodika. (Jako v III. roč.). Špeciálna mapa miestna a gen. mapa okolia bánovského. Spálová: Metodika, zemepisu. Dr. Šimek: Metodika dejepisu. Štátne nakladateľstvo: Stručná metodika počtov. J. Kopecký: Metodika meričstva. V. Bartůšek: Metodika prírod. vyučovania pre učit. ústavy. R. Sokol: Metodika prírodospytu pre učit. ústavy. A. Heller: Metodika telesnej výchovy. III. preprac. vyd. E. Hula: Vyučovanie spevu dľa nových osnov. Klenka: Hry. Tožička: Metodika písania. Piter: Metodika kreslenia. Fr. Machýtko: Ručné práce výchovné na školách národných.

Cvičná škola.

I. trieda:

Dr. E. Filkorn: Rímsko-katolícky katechizmus. Komisia Matice slov.: Slniečko, slabikár a prvá čítanka, III. vyd. 1934. Komisia pri SSV v Trnave: 1, 2, 3, počtovnica pre 1. roč. rím. kat. a gr. kat. slov. ľud. škôl. Dařík-Bednarovič-Hohoš-Sloboda: Slovenské deti, čítanka pre 2. post. roč. slov. ľud. škôl 1931. Hula: Našim deťom, sošit II. Prídavok-Volf: Slovenčina moja, cvič. jaz. slov. pre 2. roč. slov. ľud. škôl 1933. Spolok sv. Vojtecha: 1, 2, 3, počtovnica pre 2. post. roč. slov. ľud. škôl.

II. trieda:

Spolok sv. Vojtecha: Malý katechizmus. Dařík-Bednarovič-Hohoš-Sloboda: Slovenské deti, čítanka pre 3. post. roč. slov. ľud. škôl. Počtová sekcia SSV: 1, 2, 3, počtovnica pre 3. roč. slov. ľud. škôl. Prídavok-Volf: Slovenčina moja, cvič. jaz. slov. pre 3. roč. slov. ľud. škôl. Miklovič-Kopčan-Uriblovičová: Naša záhradka, vlastiveda pre 3. roč. slov. ľud. škôl. Čítanka kom. Matice slov.: Čítanka pre 4—5. roč. slov. ľud. škôl. Káčer-Zgúth: Cvičebnica jaz. slov. pre 4—5. post. roč. slov. ľud. škôl. Pátek-Rakušan-Trajer: Mladý počtár, počtovnica pre 4—5. post. roč. na školách menejtriednych. Jánoška: Hoj zem drahá, vlastiveda pre 4—5. post. roč., II. vyd. 1935. Hula: Naše spievanky, II. diel, 2. preprac. vyd.

Povinné čítanie v škol. roku 1938/39

Slovenčina.

I. ročník.

Školská: J. Hollý: Výber z básní. K. J. Erben: Kytice.

Domáca: P. Dobšinský: Slovenské povesti. B. Němcová: Babička. S. H. Vajanský: Herodes. J. Botto: Jánošíkova smrť. Výber slov. poezie ľudovej II. Piesne lyrické.

II. ročník.

Školská: A. Sládkovič: Detvan. J. A. Komenský: Labyrint světa.

Domáca: S. H. Vajanský: Letiace tieň. J. Neruda: Malostránské povídky. E. M. Šoltésová: Proti prúdu. A. Jirásek: Psohlavci. J. Král: Balady a piesne. Wilde-Krčméry: Salome.

III. ročník.

Školská: P. O. Hviezdoslav: Hájnikova žena. J. Kollár: Slávy dcéra.

Domáca: S. H. Vajanský: Suchá ratolesť. K. H. Mácha: Máj. M. Kukučín: Dom v stráni. B. Němcová: Pohorská vesnice. S. H. Vajanský: Tatry a more. A. Jirásek: Bratrstvo I. (Bitva u Lučence). Puškin-Lermontov-Mickiewicz: Výber z básní.

IV. ročník.

Školská: L. N. Gogol: Revizor. P. O. Hviezdoslav: Herodes a Herodias.

Domáca: M. Urban: Živý bič. Jesenský-Rázus-Krasko-Lukáč... Výber zo súčasnej lyriky. K. Čapek: Krakatit. Výber z rečnickej prózy. (Matica slov.) Sova-Brezina-Bezruč: Výber z básní. J. Zeyer: Jan Maria Plojhár. Ukážky z korešpondencie a pamäte.

Pedagogika.

II. ročník:

J. A. Komenský: Informatorium školy materské. (Úryvky.) G. St. Hall: Stati pedopsychologické. J. Sully: Studie dětství. Ed. Claparéd: Psychologie dítěte a ped. experimentální. I. Blaha: Sociologie dětství. J. Mauer: Duševně uchylné děti.

III. ročník:

J. Kubálek: Výzkum dieťaťa v triede elementárnej. St. Velinský: Individualizácia metód. Ant. Janu: O sebevedomí učít. A. W. Loy: Pedagogika experimentálna. Dr. F. W. Foerster: Životospráva.

IV. ročník:

J. A. Komenský: Didaktika veliká. (Kap. I.—XII.) J. J. Rousseau: Emil čili o vychování. V. Příhoda: Racionalizace školství. Fr. Drtina: Ideály výchovy. Ot. Kádner: Dejiny pedagogiky. (Vybrané stati).

V jednotlivých ročníkoch primerané články z rozličných pedagogických časopisov.

R Z-326